Tidskrift för SCHACK

6

Årgång 89 ▪ Augusti ▪ 1983

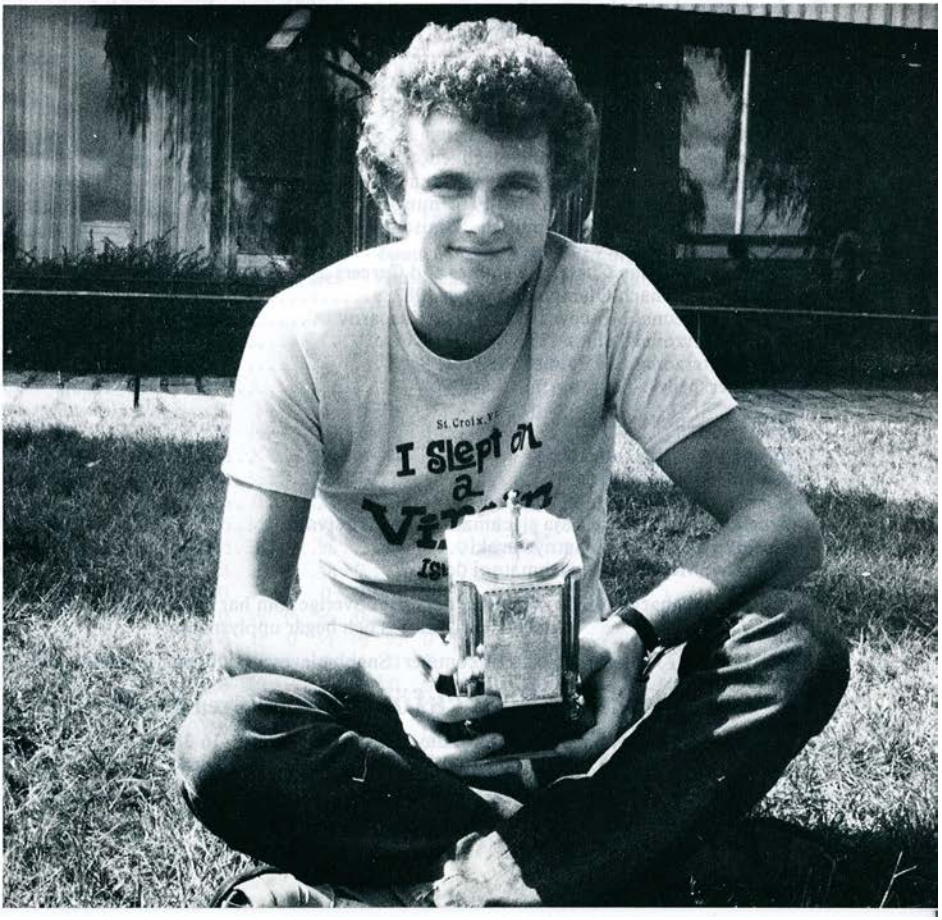

TfS TIDSKRIFT för SCHACK

Officiellt organ och medlemsblad
för Sveriges Schackförbund
Box 7123, 402 33 Göteborg
Postgiro 60 46 34-6

Ägare Sveriges Schackförbund, Ordförande Christer Wänéus. Tel. 011-16 55 59.
Redaktör och ansvarig utgivare Lars Göran Ribeck, tel. 031-14 55 28
Prenumeration Håkan Olsén, tel. 031-44 26 17
Redaktion: Eric Uhlin, 0303-102 51, Håkan Olsén, Ove Kinnmark, 031-47 74 08, Jan Runnby, 031-51 08 95, Lennart Hansson, 08-30 63 16, Michael Wiedenkeller, 08-742 61 17, Bo Plato, 0451-128 50.
Prenumerationspris inom Europa kr. 85:-, utom Europa $ 12:-.

INNEHÅLL

SM i Karlskrona 183
Ungdomsschack 199
Kongressen 203
Boknytt 205
Kommande turneringar 206
Junior-SM 207
Nervkrig om VM-kvalet 211
Thure Jacobsson 212
Dansk stjärna i vardande 213
Studier 215
Eksjö 216
Problem 217

Annonser och manuskript till TfS/7 senast den 9/9.

Omslagsbilden: Lars-Åke Schneider — Sverigemästare 1983. Foto: Björn Kobbel.

NYINKOMMEN LITTERATUR

Estrin/Glaskov: Kings Gambit Accepted	alg.	h	173s	89:-
Estrin/Glaskov: Kings Gambit Declined	alg.	h	125	76:-
Speelman: Development in the Caro-Kann 1982-83	alg.	h	100p	33:-
Taimanow: Holländisch bis Bird-Eröffnung		i	255s	55:-
Taimanow: Nimzowitsch + indisch. Sämisch-bis Leningrader		i	253	55:-
Golombek: A History of Chess		i	256	90:-
Kasparov: Fighting Chess. My Games and Career	alg.	h	136	64:-
Rosenblatt: Schach-Olympiade Luzern 1982		h	133p	65:-
Wade: Interzonal Moscow 1982 1. Kasparov			91	19:-
Wade: Interzonal Toluca 1982 1. Torre			91	19:-
Wade: Interzonal Las Palmas 1982 1. Ribli			91	19:-
Chandler/Miles: Tournament Chess, vol. 7		h	1000p	135:-
Nyare ryskspråkig litteratur:				
Karpov: A zastra snova v boj		h	238	21:-
Kikhadze: Togda v Bagio		h	175	15:-
Koblents: Volsjebiyj mir kombinatsij		h	79	15:-
Krogius: Psichologitjeskaja sjachmatnogo tvortjestva		h	180	30:-
Mutjnik: Lervye sjachmatnye uroki		h	139	20:-
Sjabyrov: Moskvitji zasjachmatnoj dockoj		h	140	20:-

Schackdatorer: Vi är den detaljist i Sverige som har det största urvalet!
Ring eller skriv till oss och begär upplysningar!

Moms och porto tillkommer. Snabba leveranser. Begär prislista!

Skånes Schackförlag AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 15 Malmö. Ordertelefon: 040/16 28 61, 15 45 03
Postgiro: Svenskt 63 19 45-3, Norskt 1 99 24 52, Finskt 11 21 19-5.

Michael Wiedenkeller

Vägen till Sverigemästerskapet

Lars-Åke Schneider vann årets SM-grupp med nio vinster och sex remier, en övertygande seger.

Vad sysslade då de andra deltagarna med?
Ja, vi tar en titt på dem en och en...

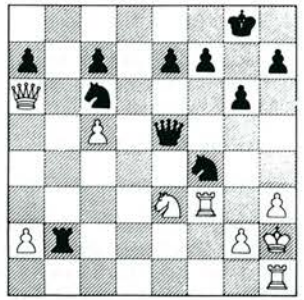

Kenneth Josefsson vann en mästarklassgrupp i Gävle. Han har p.g.a. sitt arbete lite tid till schack, och deltagandet i SM-gruppen får väl liknas vid ett bad i en bassäng med hajar.

I första ronden var det dock bara tidsnöden som hindrade honom från att slå ut tänderna på Ernst med 32. — Dd2!

Nr 138 ALJECHIN

Tomas Ernst — Kenneth Josefsson

1. e4 Sf6 2. e5 Sd5 3. d4 d6 4. Sf3 d×e5 5. S×e5 g6 6. Df3 Le6 7. c4 Sb4 8. D×b7 D×d4 9. D×a8 D×e5† 10. Kd1 Sc6 11. Sc3 Lg7 12. Le3 0-0 13. Db7 Td8† 14. Ke1 Sd4 15. Ld3 Sbc6 16. Sd5 Tb8 17. Da6 Lh6 18. Kf1 L×e3 19. Te1 Lf5 20. L×f5 D×f5 21. S×e3 Dd3† 22. Kg1 T×b2 23. h3 Dd2 24. Tf1 Se2† 25. Kh2 Dd6† 26. f4 S×f4 27. c5 De5 28. Tf3

28. — D×e3 29. Thf1 T×g2† 30. Kh1 Tg1† 31. Kh2 Tg2† 32. Kh1 Tg1† 33. Kh2 Tg2† ½-½

Tomas Olsson var också mästarklassvinnare 82. Han spelade bäst första veckan, t.ex. i rond 3 mot Göran Marklund.

*

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	P
1. L.Å. Schneider	IM	X	½	½	½	½	½	1	1	1	½	1	1	1	1	1	1	12
2. M. Wiedenkeller	FM	½	X	½	1	½	0	1	½	½	1	1	½	½	1	1	1	10,5
3. T. Ernst	FM	½	½	X	½	1	1	1	1	½	1	0	½	½	1	½	½	10
4. H. Schüssler	IM	½	0	½	X	½	½	1	1	½	½	1	1	½	½	1	1	10
5. N.G. Renman	IM	½	½	0	½	X	½	1	1	1	½	½	1	½	1	1	½	10
6. B. Hammar		½	1	0	½	½	X	1	0	0	½	1	1	½	½	½	1	8,5
7. J.O. Lind		0	0	0	0	0	0	X	0	1	1	1	1	1	1	1	1	8
8. D. Cramling	IM	0	½	0	0	0	1	1	X	0	½	0	½	1	1	1	1	7,5
9. S. Winge		0	½	½	½	0	1	0	1	X	1	½	0	0	0	1	1	7
10. G. Rörvall		½	0	0	½	½	½	0	½	0	X	1	½	½	0	1	1	6,5
11. K. Engström		0	0	1	0	½	0	0	1	½	0	X	½	1	½	½	½	6
12. M. Unander		0	½	½	0	0	0	0	½	1	½	½	X	½	½	½	1	6
13. G. Marklund		0	½	½	½	½	½	0	0	1	½	0	½	X	½	0	1	6
14. Å. Olsson		0	0	0	½	0	½	0	0	1	1	½	½	½	X	½	½	5,5
15. T. Olsson		0	0	½	0	0	½	0	0	0	0	½	½	1	½	X	½	4
16. K. Josefsson		0	0	½	0	½	0	0	0	0	0	½	0	0	½	½	X	2,5

Nr 139 CARO-KANN

Tomas Olsson — Göran Marklund

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sc3 d×e4 4. S×e4 Sf6 5. S×f6† g×f6 6. Le3 Db6 7. Ld3 D×b2 8. Se2 Db4† 9. c3 Da5 10. Dc2 Sd7 11. 0-0 Sb6 12. c4 Tg8 13. Sg3 h5 14. a4 Sd7 15. Ld2 Dc7 16. Tfe1 e6 17. Se4 h4 18. Dd1 f5 19. Sg5 Sf6 20. L×f5 Le7 21. Lh3 Ld7 22. a5 Tg7 23. Df3 Dd6 24. Le3 a6 25. Tab1 0-0-0 26. Dd1 Le8 27. Db3 Td7 28. Dc3 Da3 29. Tb3 Dd6 30. Db2 Sh5 31. Se4 Dc7 32. Teb1 f5 33. Sc3 Ld6 34. Sa4 Tdf7 35. Sb6† Kb8 36. d5 c5 37. d×e6 Tf8 38. Sd5 Dc8 39. e7 Lc6 40. e×f8 D×f8 41. Kh1 1-0

* *

Även **Åke Olsson** föll tillbaka på slutet. Följande parti har spelöppningsteoretiskt intresse, men egentligen är det i slutspelet Åke hör hemma.

Nr 140 SICILIANSKT

Åke Olsson — Göran Rörvall

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 e6 7. f4 Db6 8. Dd2 D×b2 9. Tb1 Da3 10. f5 Sc6 11. f×e6 f×e6 12. S×c6 b×c6 13. e5 Sd5 14. Se4 D×a2 15. Td1 d×e5 16. Le2 Da4 17. Lh5† Kd7 18. De2 Lb4† 19. c3 Tf8 20. c×b4 D×b4† 21. Ld2 Da3 22. Dc4 Tb8 23. Tf1 T×f1† 24. K×f1 Kc7 25. Tc1 Tb6 26. Kg1 Kb8 27. Dc5 D×c5† 28. S×c5 Tb2 29. Se4 Lb7 30. Lf3 h6 31. h4 Sf4 32. Lc3 Se2† 33. L×e2 T×e2 34. Sc5 Lc8 35. Kf1 Ta2 36. L×e5† Ka7 37. L×g7 h5 38. Ld4 e5 39. L×e5 Lf5 40. Ld4 Kb8 41. Kg1 a5 42. Tf1 Lg4 43, Tb1† Kc8 44. Le5 Kd8 45. Ld6 Td2 46. Tb8† Lc8 47. Lf4 Tc2 48. Ld6 Td2 49. Lg3 Tc2 50. Sa4 1-0

Göran Marklund verkar vara en lovande spelare som behöver mer rutin och kanske mer ambitioner. Det var en stor överraskning att höra honom tala om att sluta spela schack.

Han spelade lite ojämnt, men remi mot Ernst, Schüssler och Renman är inte dåligt.

Ja, visserligen spelade han remi med mig också, men efter utspelningen i spelöppningen var han knappast nöjd med det.

Nr 141 ITALIENSKT

Göran Marklund — Michael Wiedenkeller

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Sf6 4. d3 Lc5 5. c3 d6 6. Sbd2 0-0 7. 0-0 Lg4 8. h3 Lh5 9. Te1 Dd7 10. Lb3 Sd8 11. Sf1 Se6 12. Sg3 Lg6 13. Sh4 Tad8 14. Df3 c6 15. Shf5 Tde8 16. S×g7 K×g7 17. Lh6† K×h6 18. D×f6 Sg7 19. Dh4† Lh5 20. S×h5 S×h5 21. g4 De7 22. D×h5† Kg7 23. Kg2 Df6 24. Tf1 Dg6 25. Df5 D×f5 26. g×f5 Kf6 27. Kf3 Td8 28. Tad1 d5 29. Tg1 d×e4 30. d×e4† Lb6 31. Ke2 T×d1 32. L×d1 Td8 33. Lb3 Lc5 34. Tg4 h6 35. a6 a5 36. Tg1 Lb6 37. Lc4 Lc5 38. Tg4 Tb8 39. Tg1 Td8 40. Lb3 Lb6 41. Lc4 Lc5 42. Tg3 Le7 43. Td3 ½-½

*

Matts Unander verkar ha stort intresse för schack, men fritiden räcker inte till. Det är ett vanligt problem för intresserade schackspelare, en seriös turnering tar minst en vecka, och semesterdagarna är lätt räknade.

Följande slutspel är ganska vackert att se igenom:

Michael Wiedenkeller och Lars Åke Schneider — tvåa resp. etta i SM 1983. Foto: Björn Kobbel.

Kenneth Josefsson

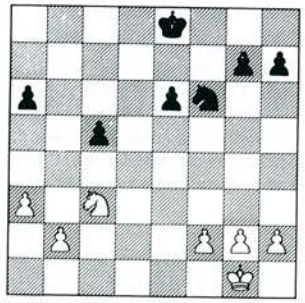

Mats Unander

35. Kf1 Ke7 36. Ke2 Kd6 37. f3 h6 38. Kd3 Sd5 39. Se4† Kc6 40. g3 Kb5 41. Sd6† Kc6 42. Sc4 Sf6 43. h4 Kd5 44. Se3† Kd6 45. g4 Ke5 46. Sg2 Sd5 47. Kc4 Kd6 48. b3 Sb6† 49. Kd3 Sd5 50. f4 Sf6 51. Se3 Sd5 52. Sc4† Ke7 53. Ke4 Sf6† 54. Kf3 Sd7 55. g5 h5 56. Ke4 Sf8 57. f5 e×f5† 58. K×f5 g6† 59. Ke5 Se6 60. Sd2 Sd4 61. Kd5 Se6 62. Sf3 Sf4† 63. K×c5 Ke6 64. Kb6 Kf5 65. Sh2 Se6 66. b4 Kf4 67. K×a6 Kg3 68. Sf1† K×h4 69. Kb6 Sf4 70. a4 Sd5† 71. Kc5 Sc7 72. Kc6 Sa6 73. b5 Sb4† 74. Kb7 Sc2 75. b6 Kh3 76. Kc8 Sb4 77. b7 Sa6 78. b8D S×b8 79. K×b8 Kg2 80. a5 K×f1 81. a6 h4 82. a7 h3 83. a8D Kg1 84. Kc7 h2 85. Kd6 1-0

***

Näste man under förstoringsglaset blir **Kaj Engström.** En humörspelare som spelar bäst i angrepp, se själva.

Nr 142 SICILIANSKT

Kaj Engström — Thomas Ernst

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. c3

Ett drag för mindre belästa.

3. — Sf6 4. Le2 e6

Tamt, 4. — Sbd7 är starkare, för både 5. d3 eller 5. Dc2 Dc7 är lite klumpigt

5. 0-0 Le7 6. Te1 0-0 7. Lf1 b6 8. d4 Lb7 9. Sbd2

Vit har fått ställa upp sig precis som önskat.

9. — c×d4 10. c×d4 Sc6 11. b3 Tc8 12. a3 Te8 13. Lb2 Lf8 14. Tc1 d5

Ett allvarligt misstag, nästan allt annat var bättre.

15. e5 Sd7 16. Ld3

Sedan centrum låsts kan vit agera ostörd.

16. — Le7 17. Sf1 Sf8 18. Se3 a5 19. Sd2

Medan svart famlar i mörker bygger vit upp en mäktig angreppsställning.

19. — Sb8 20. T×c8 D×c8 21. f4 La6 22. Lb1 g6 23. Dg4 Kh8

Det hotade 24. f5.

24. Sf3 Dd7 25. Sg5 Ld8

25. — L×g5 26. f×g5 tilltalade inte svart.

26. Dh3 Kg7 27. Dg3 Kh8

28. f5 hotade ånyo.

28. Sg4 Kg7 29. Se3

"In i stallet efter en fin värmning" (Lars Bostedt).

29. — Kh8 30. h4

Forsränning!

30. — Sc6 31. h5 g×h5 32. f5 e×f5

Svart har nu lättat på förlåten för att slippa kvävas.

33. L×f5 De7 34. Sf3 Db7 35. S×d5 S×d4 36. L×d4

Den "svaga löparen" vaknar till liv.

36. — D×d5 37. e6† f6 38. e7 D×f5

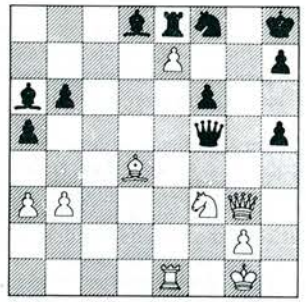

39. Sh4

Enklast, med en näpen matt i sikte (som jag inte såg!) med en halv minuts betänketid kvar.

39. — Lc7 40. S×f5 1-0

Ty på 40. — L×g3 blir det ju matt i två drag.

Anm. för TfS av
Kaj Engström

Göran Rörvall var nog bäst för några år sedan, kom t ex två i SM 1976. Nu tar familjen mycket uppmärksamhet, och SM-gruppen var väl en påminnelse om forna dagar.

I slutspelet mot K. Engström uppkom den här ställningen. Vit fann en vacker vinstväg.

Engström

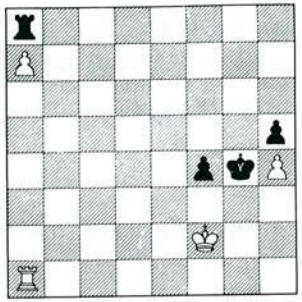

Rörvall

46. Ta5! och det är slut: 46. — K×h4 47. Kf3! eller som i partiet **46. — f3 47. Ta4†** uppgivet.

Men, en tanke slår mig, vad händer efter 46. — Kh3!?, om 47. Kf3 så K×h4 och vit är i dragtvång: 48. K×f4 Tf8† 49. Tf5 Ta8 50. Tf7 ser ut som remi. Höll 46. — Kh3! remi!?

*

När man skriver på det här sättet delas turneringen automatiskt upp i två grupper, de man känner och de man inte känner så väl. De spelare som hittills beskrivits tillhör alla den senare gruppen, och kommentaren har blivit kort. Jag hoppas att läsarna förlåter mig denna orättvisa. Några av de följande spelarna kan jag berätta mera om.

Stefan Winge var yngste deltagaren. Han har gått ut tekniskt gymnasium och ska in i militärtjänsten.

Stefan är en kommande stjärna, han arbetar mycket seriöst med schack. Hans spelstil är nog inte färdigutvecklad än, rufflandet kanske växer bort med åldern. Men en riktig kämpe är han. Få hade hållit remi med bonde mindre mot Harry Schüssler, partiet varade 10 timmar.

I detta SM hade dock Winge en fördel som snart är borta. Många unga spelares styrka är högre än deras rating, vilket gör att konkurrenter kan missbedöma dem.

Nr 143 SICILIANSKT

Stefan Winge — Dan Cramling

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lc4

En Fischer/Tal-löpare.

6. — Le7 7. Le3 a6 8. Lb3 Sc6 9. De2 Dc7 10. 0-0-0 Sa5 11. g4 b5 12. g5 S×b3† 13. a×b3 Sd7

Vit har nu uppnått en känd ställning i Velimirovics angrepp. Vit har här enligt teorin tre drag att välja mellan. **I:** 14. h4 som anses vara bäst. **II:** 14. Sf5, ett pjäsoffer som var Velimirovics originalidé men som numera inte anses ge vit mer än remi vid korrekt spel av svart. **III:** 14. b4?!, ett nytt drag som verkar vara en aning tvivelaktigt.

14. Kb1!

Detta drag utfördes efter 40 minuters betänketid, vit hade försökt räkna igenom en del varianter efter 14. Sf5 och sett några skumma schackar på g5. Och utan att komma fram till något konkret så slängde vit in 14. Kb1 så att säga i panik, utan att titta närmare på 14. h4.

14. — b4

14. — Lb7 var ett annat alternativ som eventuellt besvaras med b4!?

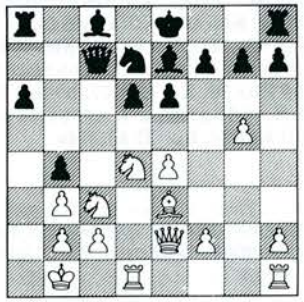

15. Sf5??!

Vit drog efter endast några minuters betänketid, irriterad över att 40 minuters tänkande på förra draget enbart skapat förvirring i huvudet. Ett dubbelt pjäsoffer grundat på... ja, vadå?

15. — b×c3 16. S×g7† Kf8 17. S×e6!†

Följdriktigt och enda tänkbara fortsättning.

17. f×e6 18. Dh5

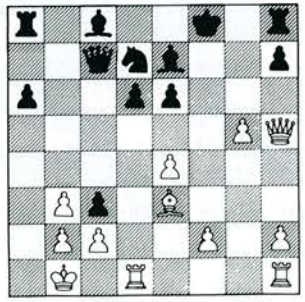

Vit har offrat två pjäser mot två bönder och försöker nu rikta sitt återstående artilleri mot kungen. 5 timmars efteranalyser har visat att svart i denna ställning endast har ett drag som för till fördel. Det skulle ta för stor plats att visa alla varianter här men det var förvånansvärt hur mycket spel vit hade för de två pjäserna även vid en noggrannare analys.

18. — Da5?!

18. — Kg8! ger fördel, t.ex. 19. Tg1 Lf8 20. g6 Lg7 21. Lh6 Sf6 22. Dh4 Se8. Vit måste låta bli att spela g6 och i stället f4, h4 och h5 men den planen tar tid under vilken svart hinner utveckla.

19. Ld4! c×b2 20. L×b2 D×g5 21. Df3†!

21. D×g5 L×g5 22. L×h8 Ke7 är bra för svart.

21. — Lf6 22. h4!

Förvisar den svarta damen till en mindre aktiv plats. 22. e5!? med idén att ta tillbaka material på a8 besvaras med 22. — S×e5 23. D×a8 Ke7 24. La3 Sf7 och svart har inga problem.

22. — Dg7

22. — Se5 23. h×g5 S×f3 24. L×f6 Tg8 25. T×d6 och vit står bättre trots pjäs under.

Thomas Ernst — topplacerad i år liksom föregående år. Foto: Björn Kobbel.

23. T×d6!!

Tar bort en viktig stöttepelare i svarts försvar. 23. e5!? leder till oklart spel efter t.ex. 23. — S×e5 24. L×e5 d×e5 5. Td8† Ke7 26. T×h8 D×h8 (26. — Tb8 27. T×c8 T×c8 28. Db7† Kd8 29. Td1† med fördel) 27. D×a8 med oklar ställning, liksom efter 23. — d5 24. e×f6 Df7.

23. — e5 24. Thd1

Det tunga artilleriet rullar in på brädet. Ställningen är ganska fantastisk, vit är fortfarande två pjäser under och utvecklar sig normalt. Jag var ganska nöjd med den uppkomna ställningen och jag skulle tippa att vit har ganska god kompensation för de två pjäserna även vid korrekt spel (särskilt i praktiskt spel).

24. — h5 25. Df5 Ta7

25. — Th6 26. Lc1 och vit står något bättre.

25. L×e5 Th6

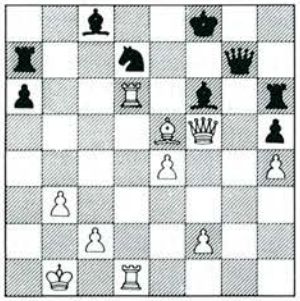

27. Tc6?

27. Lf4! är bättre, t.ex. 27. — Tg6 28. e5 Sb6 29. De4 och vit ser ut att kunna behålla sin fördel, eller hur?

27. — S×e5?

Förlustdraget. Efter partiet hittade vi en fantastisk remivändning som båda spelarna hade missat under partiet. 27. — Dg4!! 28. T×c8†? Kf7! Inte 28. — Kg7? för 29. Dg5†!!

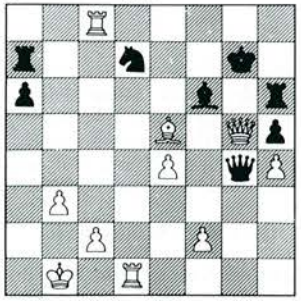

Analys

Vilken fantastisk ställning! Svart har 4 olika möjligheter och bara en leder till remi, resten förlorar. **I:** 29. — D×g5 30. h×g5 L×e5 (30. — S×e5 31. g×h6 K×h6 32. Td6 Kg7 33. f4 med avgörande fördel) 31. g×h6† K×h6 32. Te8 Lf6 33. f4, även med avgörande fördel. **II:** 29. — Tg6 30. T×d7†! T×d7 (30. — D×d7 31. Tf8† K×f8 32. D×g6) 31. D×g4 T×g4 32. e5 **III:** 29. — Kf7 30. T×d7†! T×d7 (30. — D×d7 31. Dg8†) 31. D×h6 L×e5 (31. — Td1† 32. Ka2 D×c8 33. D×f6† Ke8 34. Dh8† Kd7 35. D×c8†, eller 31. — Dd1† 32. Ka2 L×e5 33. Df8† Kg6 34. Df5† Kh6 35. D×e5) 32. Df8† Kg6 33. Tc6† vit har avgörande fördel. **IV:** 29. — Kh7 30. T×d7 T×d7 31. L×f6 T×f6 (31. — D×g5 32. h×g5) 32. D×f6 Td1† 33. Kb2 D×c8 34. Df7† Kh6 (34. — Kh8 35. D×h5†) 35. Df6† med remi.

Nu tillbaka till möjligheten 27. — Dg4!! 28. T×c8† Kf7! som leder till vinst för svart eftersom dambyte forceras (tornet på d1 är hotat). Svart vinner alltså efter 27. — Dg4!!? Nej! Efter ytterligare analyser visade sig en briljant remiväg för vit, nämligen (istället för 28. T×c8†?) 28. T×d7!! med finessen att efter 28. — D×f5 följer 29. T×c8 med matt! Alltså måste svart slå tillbaka på d7, 28. — T×d7 (28. — L×d7 29. T×f6† T×f6 30. D×f6† Kg8 31. Dh8† Kf7 32. Df6† med lika spel) 29. T×f6† T×f6 30. D×f6† Kg8 31. Dh8†Kf7 32. Df6† med remi.

Nu tillbaka till partiet efter att vi varit inne på några intressanta sidospår.

28. D×c8† Kf7 29. De6† Kg6 30. D×e5 Kh7 31. Df5† Tg6 32. Tg1 Tf7 33. D×h5† Dh6 34. D×g6† D×g6 35. T×g6 K×g6 36. e5 och svart gav upp samtidigt som klockan föll. **1-0**

Ett tornslut med fyra bönder under lurade i vassen. Detta parti är ett bra exempel på skillnaden mellan praktiskt och teoretiskt schack. I ett korrparti hade vits pjäsoffer antagligen varit inkorrekta medan i ett närschackparti offren gav goda praktiska chanser. Hur som helst är partiet bland de roligaste jag spelat.

Anm. för TfS av Stefan Winge

*

Dan Cramling var en av fyra IM:er och tillhörde favoriterna. Men spelet stämde dåligt, han låg aldrig i toppen. Kanske har Tekniska Högskolan tagit de flesta krafterna, men antagligen var turneringen helt enkelt en tillfällig motgång.

Partiet mot Marklund vanns dock mystiskt lätt.

Nr 144 KUNGSINDISKT

Dan Cramling — Göran Marklund

1. Sf3 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. d4 0-0 6. Le3 e5 7. Le2 Sg4 8. Lg5 f6 9. Lh4 Sh6 10. d×e5 g5 11. Dd5† Sf7 12. e6 L×e6 13. D×e6 g×h4 14. S×h4 Sc6 15. Td1 Sb4 16. Lh5 Sc2† 17. Kf1 De8 18. Dg4 Dc6 19. Sf5 D×c4† 20. Kg1 1-0

*

En variant som spelades några gånger var Velimirovicangreppet i Sicilianskt. Stefan Winge provade den förutom mot Cramling även mot L.Å. Schneider.

Jan Olov Lind spelade ett fint parti mot M. Unander.

NR 145 SICILIANSKT

J-O Lind — Mats Unander

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lc4 e6 7. Le3 a6 8. De2 Dc7 9. 0-0-0 Le7 10. Lb3 0-0 11. g4 Sd7 12. Sf5! e×f5 13. Sd5 Dd8 14. g×f5 Sa5 15. Thg1 S×b3† 16. a×b3 Kh8 17. Tg3 Te8 18. Dh5 Lf8 19. Th3 h6 20. L×h6 g×h6 21. Tg1 Sf6 22. D×f7 Dd7 23. D×f6† Lg7 24. T×g7 1-0

Jan Olov siktade uppenbarligen på att bli tävlingens remikung, men som man kan se i sluttabellen misslyckades han.

*

För mig blev mötet med **Bengt Hammar** en smärtsam upplevelse. Han är alltid farlig i SM. Förra året slog han bl.a. Thomas Ernst och Axel Ornstein, i år var det min tur att åka dit. Goda teorikunskaper och taktisk blick bidrar till spelstyrkan.

Hammar

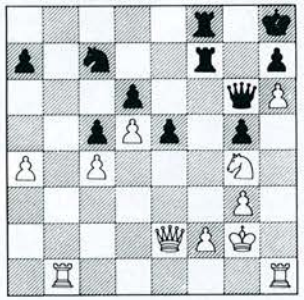

Wiedenkeller

Svart står bra, jag kunde inte se hur vit skulle täta hålen i den sjunkande kungsflygeln.

Det återstår bara en sak; springaren på c7 ska aktiveras, därför:

30. — Sa6!

Hotar Sb4—d3/c2. Jag spelade mitt nästa drag för att besvara Sb4 med De4.

31. The1? Sb4!

Katastrof! 32. De4? Sd3! 33. Te2 D×e4† 34. T×e4 S×f2 förlorar bonde. Kanske var det ändå att föredra framför den pinsamma avslutningen. Ett annat försök var 32. T×b4 c×b4 33. c5 men efter t.ex. d×c5 34. S×e5 T×f2† 35. D×f2 T×f2† 36. K×f2 Df6† bör svart vinna.

32. Tf1 Sc2 33. Tbd1 Sd4

En fullkomlig metamorfos.

34. Dd3 Dh5 35. Se3 Df3† 36. Kh2 Tf6 37. Sg2 T×g6† 38. Kg1

Med planen 38. — D×d3 39. T×d3 Se2 matt.

38. — Se2† 0-1

Efter ett så fult drag kunde jag inte förmå mig att fortsätta.

☆

En sak som förbryllar mig är spelstilar.

Jag känner många som tror att de har en viss spelstil och spelar enbart på ett visst sätt. Men egentligen kan de mycket väl ha dolda talanger.

Nils Gustaf Renman visade med eftertryck att segern i årets Öppna SM inte var någon tillfällighet. Foto: Björn Kobbel.

När det gäller **Nils Gustaf** är jag speciellt förvirrad. Jag kan för mitt liv inte begripa var hans starka och svaga sidor finns. Skulle han vara svag i öppningsteori? Se på hans kunskaper i t.ex. Franskt, där kan han ställningarna utan och innan!

Är han positionsspelare eller taktiker? Det finns inget klart svar, Renman själv bör väl känna sin stil, men det vore ganska komiskt om jag gick fram och frågade efter hans svagheter!

Läsarna ska därför få se två av hans partier. Det första visar Renman Rufflare, bönderna försvinner i samma takt som under utvandringen till Amerika.

Det andra pekar på Renmans Mr Hyde, han kan vara fruktansvärd i lugna ställningar.

Dessutom visar partiet vilka tår som är ömmast hos Stefan.

Nr 146 FRANSKT

Thomas Olsson — Nils-Gustaf Renman

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 L×c3† 6. b×c3 Se7 7. Dg4 Dc7 8. D×g7 Tg8 9. D×h7 c×d4 10. Se2 Sbc6 11. f4 Ld7 12. Dd3 d×c3 13. Tb1 Sf5 14. h3 d4 15. g4 Sfe7 16. S×d4 S×d4 17. D×d4 Lc6 18. D×c3 0-0-0 19. Th2 Sd5 20. Dc5 f6 21. e×f6 e5 22. f5 e4 23. Tg2 e3 24. f7 D×f7 25. Lc4 Df6 26. L×e3 Tge8 27. L×d5 T×d5 0-1

Nr 147 HOLLÄNDSKT

Nils-Gustaf Renman — Stefan Winge

1. d4 f5 2. Lg5 d5 3. e3 Sf6 4. L×f6 e×f6 5. Sf3 c6 6. c4 Le6 7. Db3 Db6 8. Sc3 d×c4 9. L×c4 D×b3 10. a×b3 Kf7 11. Ke2 L×c4† 12. b×c4 Sd7 13. c5 Le7 14. b4 g5 15. Sd2 h5 16. Sc4 h4 17. b5 g4 18. Thb1 h3 19. g3 Thb8 20. Sa5 c×b5 21. S×b5 a6 22. Sc7 Ta7 23. Sc4 Tc8 24. Sb5 a×b5 25. T×a7 b×c4 26. Tb×b7 c3 27. T×d7 1-0

**

Harry Schüssler spelade på säkerhet, och det innebär att det blev ganska många remier. Kanske hade han kunnat sikta bättre på förstaplatsen om han inte blivit lurad i första ronden.

Schüssler

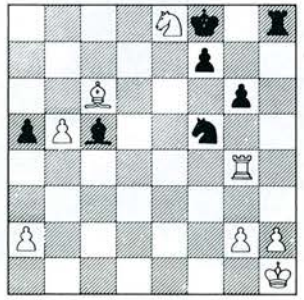

Wiedenkeller

Vit har vunnit en bonde, men svart har tillräckligt motspel.

33. — Lf2!

Nu funderade jag länge. 34. h3 Sg3† 35. Kh2 Sf1† leder till en lustig form av remischackar. Jag var lite besviken, jag hade länge spelat bra och hoppats på vinst.

Plötsligt fick jag en genial idé: 34. g3! L × g3 35. T × g3 S × g3† 36. Kg2 Sf5 37. b6 Th4 38. a4! och jag såg inte hur svart skulle kunna fälla b-bonden.

34. g3!?? L × g3 35. T × g3 S × g3† 36. Kg2 Sf5?

Otroligt! Varken vit eller svart såg att 36. — Se4! vann.

37. b6 Th4 38. a4! Tb4 39. Lb5 Tb2† 40. Kh3

Och här kommer nästa uppenbarelse:

Svart tar i lugn och ro tag i tornet på b2, ställer det på d2, närmar sig klockan med handen och... klaffen har fräckheten att falla!

Harry ber att få kontrollera dragserien, och skakar sedan hand. Ett mycket sportsligt sätt att ta en sån här förlust!

Det bör väl tilläggas att vit antagligen fått rätt: 40. — Td2 41. b7 Td8 42. Sf6 Sd6 43. Sd7† Ke7 44. b8D T × b8 45. S × b8 S × b5 46. a × b5 a4 47. b6 Kd6 48. Sa6 Kc6 49. b7 K × b7 50. Sc5† Kc6 51. S × a4 och 42. — Ke7 43. Sd7 Kd6 44. b8 D†T × b8 45. S × b8 ger vit alla vinstchanser.

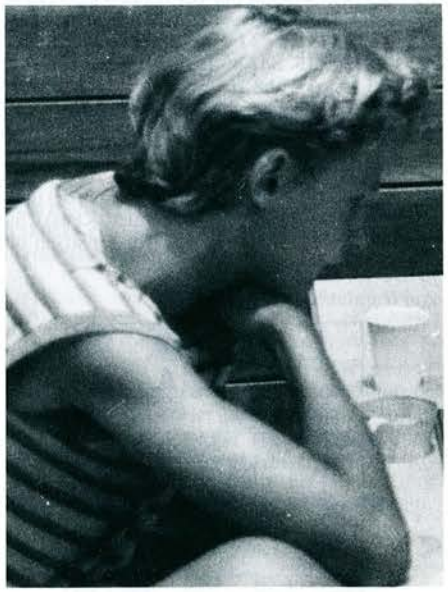

Harry Schüssler inledde med en förlust men var sedan säkerheten själv. Foto: Björn Kobbel.

En spelare som gör ett mycket starkt intryck på mig är **Thomas Ernst.**

Hans teorikunskaper är otroliga, och han spelar ofta kraftfulla taktiska angrepp. Detta kan ses i partiet. T. Ernst — N.G. Renman.

Förutom schack studerar Thomas teknisk fysik i Lund och är snart civilingenjör.

Nr 148 FRANSKT

Thomas Ernst — N.G. Renman

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sc6

En överraskning. Jag hade väntat mig Leningradvarianten, som Renman också spelade i en senare rond mot Marklund. Nimzowitschvarianten anses föra till tveeggat spel.

4. Sgf3 Sf6 5. e5 Sd7 6. Sb3 a5

I ett parti mot Stefan Ivarsson 1980 fick jag som vit klar fördel efter 6. — f6 7. Lb5 Le7 8. e × f6 g × f6 9. Lh6.

7. a4

A-bonden måste stoppas.

7. — Le7 8. h4! f6

Efter 8. — 0-0 är det klassiska löparoffret 9. Ld3 f6 10. L × f7† K × h7 11. Sg5† Kg8 (11. — f × g5? 12. h × g5† Kg8 13. Th8† etc) 12. Dh5 tvivelaktigt pga 12. — f × g5 13. h × g5 Sd × e5 14. d × e5 S × e5 15. g6 (15. f4 Dd6!) S × g6 16. D × g6 Lh4 17. g3 Df6 med svart fördel, korrekt är 9. Lf4.

9. Lf4 f × e5 10. d × e5 0-0 11. g3

Hittills är partiet identiskt med mitt parti mot Pia Cramling, Oslo 1981.

11. — Sc5! 12. S × c5 L × c5 13. Ld3

Nu hotar offer på h7.

13. — De8 14. h5

Förhindrar Dh5.

14. — Le7

På 14. — Sb4 avgör 15. Sg5 S × d3† 16. D × d3 g6 (16. — Tf5 17. S × h7 T × h5 18. 0-0-0) 17. h × g6 D × g6 18. D × g6† h × g6 19. Th6 Kg7 20. Th7† Kg8 27. 0-0-0 med avgörande fördel.

15. c3 b6 16. Dc2 h6 17. De2!

Förhindrar La6.

17. — Ld8

Svart är i förlägenhet om goda drag.

18. Sh4

Hotar förkrossande Sg6.

18. — L × h4 19. T × h4 Se7 20. Tg4 Kh8

På 20. — Sf5 följer det starka kvalitetsoffret 21. Tg6 Se7 22. L × h6 S × g6 23. L × g6 De7 24. Le3 Ld7 25. Dg4 med bättre spel för vit.

21. Lg6 Dc6

Slår svart så gynnar de olikfärgade löparna i detta fall angreppet.

22. 0-0-0! Ld7

A-bonden var indirekt garderad: 22. — D × a4 23. L × h6 Da1† Kc2 med fördel.

23. De3!

Vits plan är lika enkel som stark. Först tvingas den svarta springaren till g8, sedan spelas löparen från g6 till c2 för att bereda plats för damens avgörande intrång på h7. Svart är försvarslös.

23. — Sg8

Eller 23. — S × g6 24. L × h6.

24. Lc2 Le8 25. Th4

För att kunna spela g4 som svar på Tf5.

25. — Se7

Tillåter det avgörande offret, men det fanns inget bättre, t.ex. 25. — Dc4 26. b3 Da6 och nu vinner 27. g4 följt av g5 eller också 27. c4 d × c4 28. De4 Tf5 29. g4.

26. L × h6 Sf5

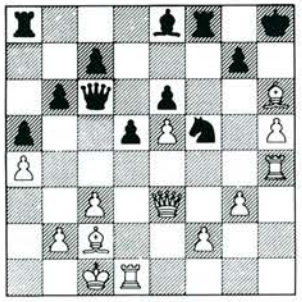

27. L × g7†! K × g7 28. Dg5† Kh8

Eller 28. — Kh7 29. g4 Tg8 30. Df6.

29. Tg4

Med ogarderbara hot.

29. — Dd7 30. L × f5 e × f5

30. — T × f5 31. Dg8 matt.

31. Dh6† 1-0

Anm. för TfS av Thomas Ernst

*

Ja, det är väl dags att berätta om min egen insats. Jag är helt nöjd med både spelet och resultatet, jag hade det flyt som behövs för att få en del extra halvpoäng.

Inför partiet mot Ernst var jag spänd. Vi möttes i näst sista ronden, och jag var tvungen att vinna för att ha chansen till SM-titeln kvar. Å andra sidan skulle en förlust medföra att jag förlorade andraplatsen.

Partiet blev en gigantisk kamp. Jag offrade kvalité för två starka fribönder och ett flygfoto över krigsskådeplatsen ser ut så här:

Wiedenkeller

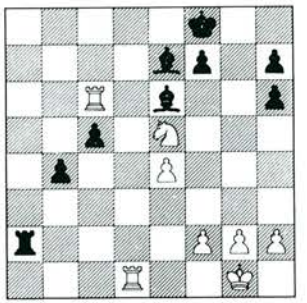

Ernst

27. f4!

Vit inleder ett mycket farligt angrepp.

27. — Te2 28. f5 T × e4 29. f × e6 T × e5 30. Tf1! f5!

Vit vinner efter 30. — f6 31. Td1!, t.ex. — b3 32. Td7 b2 33. Tc8† Kg7 34. T × e7† Kg6 35. Tb7 Te1† 36. Kf2 b1D 37. T × b1 T × b1 38. e7.

31. g4! Kg7 32. T × f5 T × f5 33. g × f5 Kf6 34. Tc7 b3 35. Tb7 c4 36. Kf2!

Fel vore 36. Kf1 p.g.a. K × f5! 31. —T × e7 c3 och svart får dam med schack.

Jag tänkte länge, men kom fram till att K × f5 inte håller på 36. Kf2! Ett exempel på hur vit undviker remischackar är 36. Kf2! K × f5 37. T × e7 c3 38. Tc7 b2 39. e7 b1D 40. Tc5† och 41. e8D

36. — La3! 37. Tf7†

Vit gör ett vinstförsök, till remi för 37. Ke2 c3 38. T×b3 c2 39. Tc3, svart har den impotenta löparen.

37. — Kg5 38. h4†!

38. f6? Kg6! och vit kommer inte loss.

Nu är K×h4 dåligt: 39. f6 b2 40. Tb7 c3 41. e7 c2 42. e8Dc1D 43. De4†, eller 39. — c3 40. e7 b2 41. e8D b1D och svarts kung är inte lika säker som i partiet. Slutligen är 38. — Kh5 39. Tb7! också bra för vit.

38. — Kf4! 39. f6 c3 40. e7 Lc5† 41. Ke2 b2 42. e8D b1D 43. Da4† Lb4

Wiedenkeller

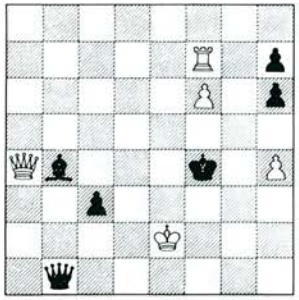

Ernst

En fascinerande situation, vit fick första schacken, men inget mer! Nu får vit se upp så han inte hamnar i ett spindelnät med kungen.

44. Tc7! De4† 45. Kf1

Nu går inte 45. — Kg3 p.g.a. 46. T×c3†!

45. — Dh1† 46. Ke2 De4† 47. Kf1 Dd3† 48. Kf2 Dd4† 49. Kg2!

På 49. Kf1 hade jag spelat 49. — D×f6! med poängen 50. D×b4† Kg3† 51. Ke2 Df3† 52. Ke1 Df2† 53. Kd1 Dd2 matt!

Efter Kg2 hittade jag ingenting.

Mitt nästa drag påminner om ett skämt, men det finns chanser för vit att bli nonchalant och spela fel.

49. — h5!? 50. Dc6 Dd2† 51. Kf1 Dd3† 52. Kf2 remi

Det var dags att ta ut remischackarna.

*

Så, nu har vi bara solguden själv kvar.

Lars Åke Schneider föddes 1955 och började samla elefanter 10 år gammal. Han arbetar med schack 2 timmar om dagen och lägger stor vikt på analys av partier.

Bakgrunden är avbrutna studier och deltidsarbete som busschaufför i Göteborg där han bor. Speciellt stolt är han över GM resultatet i Eksjö 1982.

Jag försökte lirka ur honom något slags förklaring till hans överlägsna seger, men han visste inte riktigt vad han skulle säga.

Det kanske helt enkelt beror på att han spelade bäst!?

Nr 149 SICILIANSKT

Lars-Åke Schneider — Jan-Olov Lind

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 Sc6 8. Dd2 0-0 9. 0-0-0 S×d4 10. L×d4 Le6 11. Kb1 Dc7 12. h4 Tfc8 13. h5 S×h5 14. L×g7 K×g7 15. g4 Sf6 16. Dh6† Kg8 17. e5 d×e5 18. g5 Sh5 19. T×h5 g×h5 20. Ld3 e4 21. S×e4 Df4 22. Sf6† e×f6 23. L×h7† Kh8 24. Lf5† 1-0

Nr 150 SICILIANSKT

Stefan Winge — Lars-Åke Schneider

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lc4 e6 7. Le3 a6 8. De2 Dc7 9. 0-0-0 Ld7 10. Lb3 b5 11. The1 Le7 12. Sd5 e×d5 13. S×c6 L×c6 14. e×d5 Lb7 15. Ld4 Kf8 16. g4 Te8 17. g5 Sd7 18. f4 Sc5 19. Dh5 S×b3† 20. a×b3 Lc8 21. Te2 Lf5 22. Tde1 Kg8 23. Kb1 Lf8 24. Lc3 T×e2 25. D×e2 h6 26. De8 h×g5 27. Te2 g×f4 28. Tg2 Lg6 29. Tf2 De7 30. Dc8 De3 31. Tf1 L×c2† 32. Ka2 b4 33. Te1 Db6 0-1

*

Nu har ni förhoppningsvis fått en bild av människorna bakom Sverigemästerskapet 1983.

Till slut vill jag tacka sympatiska arrangörer och framhålla att SM är den trevligaste schacktävling jag vet.

Tidskrift för Schack

årgångarna 1956 och 1957

kan nu levereras i ett begränsat antal. Levereras portofritt efter beställning så länge tillgängliga.

Pris kr 55:-/st.

Skriv TfS box 7123, 402 33 Göteborg

Prenumerera på TfS

Bo Plato

Karlskrona — en av våra mesta SM-städer!

1983 stod Blekingemetropolen som värd för Schack-SM för tredje gången. Därmed sällade man sig till den exklusiva klubben av flerfaldiga SM-arrangörer: Stockholm 7, Göteborg 4, Malmö, Eskilstuna, Borås och Karlskrona 3.

Ursprungligen hade Blekinge Schackförbund planer på att fira sitt 60-årsjubileum i år genom att arrangera SM i Ronneby. Men eftersom SM idag är ett arrangemang som omsätter närmare en kvarts miljon kronor, spelarnas personliga utgifter oräknade, är man beroende av omfattande kommunalt stöd. Sådant stod inte att få i Ronneby.

I Karlskrona har man bättre sinne för PR och enligt överledaren Hans Nilsson (anställd vid Ronneby kommun!) ställde man upp "till 110 procent". Man upplät idrottshallen utan kostnad, ställde vaktmästare och städpersonal till förfogande samt gav dessutom ett ekonomiskt bidrag om 15 000 kr. Totalt kan kommunens insatser värderas till 70 000 - 80 000 kr.

Prova någon av kommunens 21 badplatser!

Så stod det i turneringsbulletinen. De allra flesta följde uppmaningen, härtill nödda och tvungna av temperaturer på över 30 grader i skuggan tidigt på morgonen. Och de som varit med i SM-svängen några år mindes nostalgiskt andra SM-tävlingar med underbart sommarväder — Gävle 1982, Luleå 1980, Skellefteå 1972...

Om kampen i Sverigemästargruppen berättar Michael Wiedenkeller och om juniorernas tävlingar skriver Lars Bäckström — här ska vi försöka ge några glimtar av vad som hände i övrigt.

Organisationen löpte smidigt och rutinerat, bortsett från ett par lottningsmissar i början. Men sådana korrigeras numera vid behov av juniorerna själva. En av funktionärerna var Ingvar Jiretorn, Bräkne-Hoby. Han blev så inspirerad av ungdomarna att han vann en klass II-grupp.

I sekretariatet besjälades man av en serviceanda som innebar att man ställde upp med cyklar, brödknivar, TV-apparater, sängkläder, sovplatser och t.o.m. tvålbitar när barfotalassarnas fortkomstledamöter blev alltför svarta.

Ett par kritiska synpunkter:

Lottningen skickades ut alldeles för sent. Orsaken var en krånglande dator. Ett demonstrationsbräde eller två hade varit på sin plats för att visa de mest spännande partierna i SM-gruppen.

*

Klockan 4 på morgonen söndagen den 10 juli var alla grupper och alla klasser klara och då kunde man summera:

SM-gruppen 16 deltagare, klass M 84, Veteran Elit 10, Veteran Allmän 29, klass I 147, klass II 209, klass III 270, klass J 183. Summa: 943 deltagare, nästan lika många som i Gävle (950) i fjol.

Men tre dagar före anmälningstidens utgång i maj hade man bara fått in 250 deltagare, en siffra som, får man förmoda, orsakade en del nagelbitning. Ett stort antal återbud och efteranmälningar kom senare att vålla onödigt merarbete och bättre spelardisciplin på dessa punkter måste efterlysas.

*

Arne Nyberg, tävlingsledare i SM-gruppen, genomförde under den första veckan en enkät för att ta reda på inställningen till de olika tävlingssystem som har provats de senaste åren. 90 procent av elitspelarna visade sig föredra Bergers system.

Åsikterna gick i sär beträffande ett förslag från Elitspelarnas förening att inrätta en särskild SM-kvalgrupp mellan SM-gruppen och klass M. Och ska man döma efter resultaten i mästarklassgrupperna har en sådan kvalgrupp knappast någon funktion att fylla — 29 man klarade inte de erforderliga 45 procenten. Bland dem som flyttades ner i klass I fanns fem man som tidigare, vid ett eller flera tillfällen, spelat i Sverigemästargruppen.

Av detta framgår att konkurrensen i mästarklassen var hårdare än på länge. Slutsatsen är given: En 16-mannaturnering om titeln enligt Bergers system medför automatiskt en kvalitetshöjning i klass M.

*

Tor Andersson, 21, SK Rockaden, Umeå, som vann grupp 1 klass M, var en av SM-tävlingarnas större sensationer. Med ett ratingtal på 2070 nämndes han inte alls i förhandsdiskussionerna, där namn som Rolf Lekander, Mikael Johansson och Ulf Korman dominerade.

Andersson har vistats utomlands under långa perioder och han har bl.a. tävlat en del i Frankrike. Nu inledde han nästan chockartat med 6 poäng på de sju första ronderna. I sista ronden hade han vit mot John Ljungdahl, Helsingborgs SS som gjort en utmärkt turnering och dittills endast

Foto: Lennart Elander.

tappat fem remier. Finalen vanns av Andersson som därmed passerade Ljungdahl med en halv poäng.

I grupp 2 tog Bogdan Pietrusiak, 50, Limhamns SK, hem spelet med en halv poäng till godo på 1974 års Sverigemästare Magnus Wahlbom, Rödeby SK. Erik Diderholm, Upsala ASS, inledde bäst med 4½ poäng på de inledande fem ronderna. Men så förlorade han ett hårt parti mot Wahlbom och han fick bara 1½ poäng på de fyra avslutande partierna.

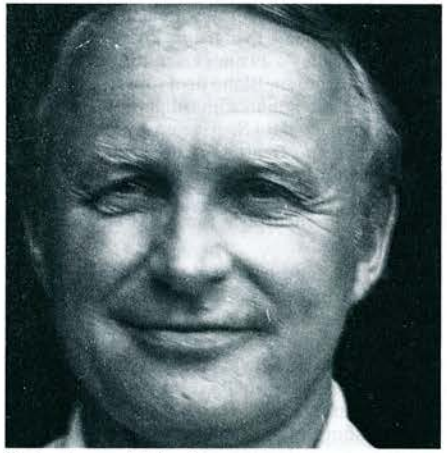

Foto: Lennart Elander.

Pietrusiak är en fighter som de två senaste åren vunnit Malmömästerskapet i hård konkurrens. Men han är fortfarande polsk medborgare och ”får” väl som sådan inte vinna SM. Arrangörerna hade sökt dispens till SM-gruppen för Wahlbom som har tävlat mycket sparsamt på senare år. Att han hör hemma i toppen visade han med all önskvärd tydlighet.

Gösta Svenn, 21, SK Kamraterna, Göteborg, svarade för rena uppvisningen i grupp 3 och vann tio av de första elva partierna. Alla erkände utan reservationer hans överlägsenhet och segern var klar redan då tre ronder återstod. Svenn, som blev juniormästare 1976, har tre år i rad vunnit Hallsbergsturneringen, en unik bedrift. Vi kan få se en verkligt intressant debut i SM-gruppen nästa år.

Foto: Björn Kobbel.

I skuggan av Svenn stod kampen om andraplatsen mellan Stellan Brynell, Limhamns SK och Håkan Rothén, Eksjö SK. Den vanns med knapp marginal av Brynell.

Grupp 4 innehåll två klara favoriter, Anders Ebenfelt, SS Manhem, Göteborg, och Anders

Foto: Björn Kobbel.

Eriksson, Västerås ASK, båda med rutin från SM-gruppen. De möttes redan i andra ronden och då vann Ebenfelt.

Det partiet kom att avgöra hela turneringen. Anders Ebenfelt, 26, kunde nöja sig med tre avslutande remier, i sista ronden mot blivande tredjepristagaren Ferdinand Hellers, 14, Limhamns SK.

Bo Bengtsson, 35, Solna SS, som har tillbringat flera säsonger i SM-gruppen, var i fjol ytterst nära att vinna sin klass M-grupp. I år besegrades han i andra ronden av Bo Aurell, SS Manhem, Göteborg — i Karlskrona 1963 debuterade Aurell i SM-gruppen och inledde med 6½/7! — och det blev den väckarklocka som behövdes.

Foto: Lennart Elander.

I fortsättningen tappade Bengtsson endast fyra remier. Det räckte för seger med en halv poäng före Lenny Johansson, Schack 08, Norrköping,

Jan Johansson, 22, Upsala ASS, också en

Foto: Lennart Elander.

”gammal” bekant från SM-gruppen, blev den som till slut vann grupp 6. Men avgörandet föll inte förrän i sista ronden då han besegrade Bo Adler, SK SASS, Stockholm.

Tre ronder före slut ledde Adler med en poäng och såg ut som en vinnare. Men förutom Johansson var även Gunnar Hjorth, Sundsvalls SK, och Mats Andersson, Lunds ASK, inblandade i toppstriden och Adler förlorade på tid ett mycket dramatiskt parti mot Hjorth.

Anmärkningsvärt i grupp 6: Sju av de 14 spelarna uppnådde inte det kritiska 6 poäng-strecket.

***

Endast två av de 943 deltagarna genomförde SM-tävlingarna utan att tappa poäng. Det var Björn Gustavsson, 29, SK Vi-Mo, Falkenberg, och Raimo Issal, 29, Hässleholms, SK, som radade upp vardera nio segrar i klass III.

***

Karl Erland Gannholm, Burs SK, med 44 SM i svit, tog hem veteranernas elitklass genom att i sista ronden vinna det avgörande partiet mot Gustav Laneryd, Malmö AS. Under första SM-veckan

Foto: Lennart Elander.

hade Gannholm en sonson och en dotterson i elden i juniorkvalet. Den senare, Rikard Winsnes, vann sin grupp och blev tvåa i finalen. Så återväxten tycks vara tryggad...

***

Det var ytterst jämnt i Veteranernas allmänna klass. Stig Härwell, Hörja SK, såg ut att gå först i mål genom seger i sista ronden mot Edwin Bengtson, Karlskoga SK. Men Bengtson höll remi med bonde under i ett slutspel med olikfärgade löpare och det räckte för att Gunnar Persson, Nässjö SK, skulle vinna på bättre kvalitetspoäng före Eric Andersson, Bräkne-Hoby SK och Stig Härwell. Alla tre genomförde turneringen utan nederlag.

Sven Carlsson, Västerås ASK, slår varje år sitt eget fantastiska SM-rekord. Nu gjorde han sitt 52:a SM i rad. I klass I startade han med 5/6, tröttnade mot slutet men erövrade ändå tredje pris. Därmed bröt han mot traditionen, för i Karlskrona 1932 blev han etta i klass II och i Karlskrona 1963 etta i klass M!

***

En salut för en annan gammal kämpe — Anton Fridh, Malmö AS, som efter nio timmars spel höll remi mot Felix Nordström, Wasa SK, Stockholm i klass M:5 i ett slutspel med minusbonde plus dålig springare mot god löpare. Efteråt visade Anton hur Felix skulle ha vunnit. Antons kommentar: — Man ska aldrig ge upp!

***

Yngst av samliga SM-deltagare var Antonio Johansson, Njudungs SK, Vetlanda. Han fyllde nio år under den första SM-veckan.

***

De schackspelande damerna var bara sju till antalet, färre än på länge. Christina Nyberg, Hässelby SK, var anmäld i klass I men ångrade sig. Anneli Dalmau, Husby SK, erövrade 4 poäng i klass II och Anna-Lena Karlsson, Västerviks ASK, belade tredje plats i klass III, en poäng efter segraren.

***

Anders Ebenfelt hade i M:4 vid ett tillfälle två avbrott att färdigspela på samma eftermiddag. I det ena, mot Peter Bytar, Schack -78, Uppsala, stod han sämre men forcerade remi genom att offra ett torn. I det andra, mot Ingvar Carlsson, Linköpings ASS, såg han ut att ha vinsten inom räckhåll i ett damslutspel med två merbönder. Men Carlsson snodde åt sig den ena bonden, offrade damen och fick upp en pattställning!

***

I klass I utspelades följande tragikomiska historia, som väl får skrivas på värmens konto: **1. c4 g5 2. d4 Lg7 3. L×g5 c5 4. Sf3 c×d4 5. S×d4 Db6 6. e3 Da5† 0-1.** Vi låter såväl vinnare som förlorare vara anonyma ...

***

Sveriges Riksradio var på plats i form av Sven-Gunnar Samuelsson, Uno Hedin och Lars G Varne. Men eftersom radion har minst lika usel ekonomi som Sveriges Schackförbund saknades den viktigaste personen — teknikern. Konsekvens; En intervju med Lars-Åke Schneider bara försvann, en annan med Lars-Åke försvann till hälften och mitt under ett samtal med Rödebys Kjell-Uno Petersson fick Uno Hedin gå ut och köpa nya batterier till bandspelaren ...

Sex program blev det ändå, och dem tackar vi för.

Mera massmedialt: Blekinge Läns Tidning hade hyrt in Lennart Elander, Luleå som skrivare och hade följaktligen god bevakning av tävlingarna. Det kan man inte säga om lokalkonkurrenten Sydöstra Sveriges Dagblad, som bl.a. lyckades missa SM-starten samt den goda nyheten att Kjell-Uno Petersson gick till juniorfinalen. Och före sista ronden presenterade man Schneider som Schnajder, Winsnes som Winsmes och Michael Wiedenkeller som Mikael Wiedelkeller!

***

I anmälningsavgifter fick arrangörerna in 130 000 kr, varav 70 000 användes till priser. Den förste anmälaren skickade 150 kr men glömde sätta ut namnet.

På grund av de allestädes krånglande datorerna fick man aldrig reda på vem avsändaren var, så pengarna bokfördes som gåva.

***

De lägst rankade gruppvinnarna hittade man inte oväntat i klass III. Håll med att deras tal inte var favoritbetonade:

Grupp 5: Teodor Hellborg, Wasa SK, Stockholm 1414 (7 poäng), grupp 18: Johan Erlandsson, Hultsfreds SK 1485 (6½ poäng), grupp 22: Gunnar Johansson, Jakobsberg SS 1483 (7½ poäng), grupp 23: Stefan Renno, SK Rockaden, Stockholm 1388 (7½ poäng). Grattis!

***

123 klubbar erövrade "medaljpoäng". Bästa förening, med 3 för förstaplats, 2 för andraplats och 1 för tredjeplats blev SK Rockaden, Stockholm, med 25 poäng. Sedan följde:

Jönköpings SS 16, Schack 08, Norrköping 15, SS Manhem, Göteborg 14, Wasa SK, Stockholm 13, Limhamns SK, Malmö 12, Upsala ASS 11, Vanneberga SK, Danderyds SK, Nässjö SK, Bräkne-Hoby SK, Torskors SK samt Eslövs SK 8, Västerås ASK, Hallunda SK, SS Delectus, Märsta samt Västerviks ASK 7 poäng.

***

Filatelisterna kunde glädja sig åt en specialstämpel från kongressdagen den 9 juli.

***

Den traditionella SM-blixten samlade 118 deltagare som spelade 19 ronder i sex kvalificeringsgrupper. De fyra främsta i varje grupp gick vidare till A-, B-, C- och D-final. Förstärkning anlände iform av bl.a. Lars Karlsson, Pia Cramling, Bengt Svensson och Carl-Magnus Björk, och det blev mycket hårt i toppen:

Grupp A: 1) Lars Karlsson, Vällingby SS 4 2) Åke Olsson, Vällingby SS 4 3-4) Dan Cramling, SK Passanten, Huddinge och Jan Johansson, Upsala ASS 2½ 5-6) Kurt Setterqvist, SK Rockaden, Umeå och Pia Cramling, SK Passanten, Huddinge 1.

Grupp B: 1) Mikael Johansson, Åstorps SS 4½ 2) Bengt Svenson, SK Kamraterna, Göteborg 3½.

Grupp C: 1) Harry Schüssler, Limhamns SK 5 2) Carl-Magnus Björk, SK Rockaden, Stockholm 3.

Grupp D: 1) Erik Diderholm, Upsala ASS 3½ 2-4) Hakon Persson, Åstorps SS, Anders Eriksson, Västerås ASK och Michael Wiedenkeller, SK Rockaden, Stockholm 3.

***

Nästa års SM-tävlingar spelas i Linköping och 1985 står Uppsala som värd.

*

Klass M

Grupp 1: 1) Tor Andersson, SK Rockaden, Umeå 10 2) John Ljungdahl, Helsingborgs SS 9½ 3) Rolf Bergström, Västerås ASK 9 4) Johan Ingbrandt, Norrköpings SS 8½ 5) Conny Holst, Limhamns SK, Malmö 8½ 6) Anders Kling, Sandvikens SK 8 7) Rolf Lekander, Jönköpings SS 7½ 8) Ludvig Sandström, SK Rockaden, Malmö 6 9) Ulf Korman, Lunds ASK 5½ 10) Mikael Johansson, Åstorps SS 4½ 11) Lennart Olsson, Visby SK 4 12) Philip Sandberg, Wasa SK, Stockholm 4 13) Per-Olov Nordström, Eksjö SK 3½ 14) Per-Olof Gromark, SK Kamraterna, Göteborg 2½.

Grupp 2: 1) Bogdan Pietrusiak, Limhamns SK, Malmö 9½ 2) Magnus Wahlbom, Rödeby SK 8½ 3) Erik Diderholm, Upsala ASS 8 4) Anders Lundin, SK Passanten, Huddinge 8 5) Ulf Lögdahl, Eskilstuna SK 7½ 6) Henryk Dolata, Linköpings ASS 6½ 7) Ragnar Uhlin, SS Manhem, Göteborg 6½ 8) Lars Bostedt, Vällingby SS 6 9) Michael Carlson, Uppsala ASK 5 10) Peter Lundstedt, Torskors SK 4 11) Anders Nilsson, Lunds ASK 3½ 12) Anders Öhman, SK Rockaden, Umeå 2½ 13) Jörgen Karlsson, Västerviks ASK 2½.

Grupp 3: 1) Gösta Svenn, SK Kamraterna, Göteborg 11½ 2) Stellan Brynell, Limhamns SK, Malmö 9½ 3) Håkan Rothén, Eksjö SK 9 4) Tomas Carnstam, Lunds ASK 8½ 5) Mats Eriksson, SS Manhem, Göteborg 8½ 6) Lennart Wahlström, Varbergs SK 7½ 7) Kurt Setterqvist, SK Rockaden, Umeå 7 8) Arnold Kvist, Ronneby SK 6 9) Ove Nilsson, Linköpings ASS 6 10) Peter Ryman, Uppsala ASK 4½ 11) Bo Eriksson, Eskilstuna SK 12) Anders Kronvall, Lunds SK 3½ 13) Anders Lovén, SK Passanten, Huddinge 2½ 14) Bo Sundell, SK Kramm, Kramfors 2½.

Grupp 4: 1) Anders Ebenfelt, SS Manhem, Göteborg 9½ 2) Anders Eriksson, Västerås ASK 9 3) Ferdinand Hellers, Limhamns SK, Malmö 7½ 4) Bengt Wihlborn, Växjö SK 7 5) Mats Lindgren, Bollmora SK 7 6) Peter Bytar, Schack -78, Uppsala 7 7) Gunnar Pousette, SS Luleå 6½ 8) Anderz Berg, SK Kristallen, Stockholm 6½ 9) Åke Westin, Hässleholms SK 6 10) Ingvar Carlsson, Linköpings ASS 6 11) Malte Burwick, SK Kramm, Kramfors 6 12) Göran Seger, Långshyttans SK 6 13) Sten Bernhardssson, Rödeby SK 4½ 14) Lennart Evertsson, Bollnäs SS 2½.

Grupp 5: 1) Bo Bengtsson, Solna SS 9½ 2) Lenny Johansson, Schack 08, Norrköping 9 3) Felix Nordström, Wasa SK, Stockholm 8½ 4) Pavel Lacko, Linköpings ASS 7½ 5) Anton Fridh, Malmö AS 7 6) Bo Wiker, Fagersta SS 7 7) Bo Eriksson, Bollnäs SS 6½ 8) Johan Sittenfeld, SS Delectus, Märsta 6 9) Lars-Erik Johansson, Slottsbrons SK 6 10) Assar Bergdahl, Hässleholms SK 6 11) Bo Aurell, SS Manhem, Göteborg 5 12) Stefan Bäcklin, Farsta SK 4½ 13) Tomas Hortin, SS Luleå 4½ 14) Björn Ansner, Limhamns SK, Malmö 4.

Grupp 6: 1) Jan Johansson, Upsala ASS 10 2) Gunnar Hjorth, Sundsvalls SK 9½ 3) Mats Andersson, Lunds ASK 9½ 4) Bo Adler, SK SASS, Stockholm 9 5) Lennart Jönsson, SK Rockaden, Malmö 7½ 6) Bo Plato, Hässleholms SK 7 7) Ingemar Schütz, SS Allians, Skänninge 6 8) Hans Jonsson, Schack 08, Norrköping 5½ 9) Krister Larsson, Limhamns SK Malmö 5 10) Ove Alfredsson, Majornas SS, Göteborg 5 11) Anders Nylén, Visby SK 5 12) Ulf Ekenberg, Lunds SK 5 13) Peter Quick, Limhamns SK, Malmö 4 14) Anders Östlund, SK Rockaden, Umeå 3.

Veteraner, Elit

1) Karl Erland Grannholm, Burs SK 7 2) Gustav Laneryd, Malmö AS 6 3) Alvar Johnsson, Olofströms SK 5½ 4) Åke Boman, SK Kamraterna, Trollhättan 5 5) Eric Friberg, SS Springaren, Kävlinge 5 6) Bernhard Karlsson, Nässjö SK 4½ 7) Henry Broberger, Oskarshamns SS 4 8) Torsten Oskarsson, Helsingborgs SS 3 9) Gunnar Westerholm, Skutskärs SK 3 10) Roger Gustavsson, SK Kamraterna, Göteborg 3.

Veteraner, Allm.

1) Gunnar Persson, Nässjö SK 6½ (45) 2) Eric Andersson, Bräkne-Hoby SK 6½ (44,5) 3) Stig Härwell, Hörja SK 6½ (44) 4) Jean Mörby, Lidköpings SS 6 (43) 5) Edwin Bengtson, Karlskoga SK 6 (40) 6) Anders Andersson, Alingsås SS 5½ etc.

Klass I

Grupp 1: 1) Hans Mårtensson, Bollnäs SS 6½ 2) Niklas Cederqvist, Skara SS 5½ 3) O W Johansson, SS Delectus, Märsta 5.

Grupp 2: 1) Per-Åke Jansson, Eskilstuna SK 6½ 2) Kent Ängsskog, Horndals SK 5½ 3) Lars-Göran Eklund, Skara SS 5.

Grupp 3: 1) Magnus Eriksson, Upsala ASS 5 2) Michael Jönsson, Ronneby SK 5 3) Peter Collett, Wasa SK, Stockholm 5.

Grupp 4: 1) Juan Dalmau, Husby SK 6 2) Stephan Kring, Hultfreds SK 6 3) Per Larsson, Eskilstuna SK 5½.

Grupp 5: 1) Ingemar Kristiansson, Farsta SK 6 2) Åke Andersson, Kirsebergs SK, Malmö 5½ 3) Per Johansson, Västerviks ASK.

Grupp 6: 1) Lars Hilke, Skellefteå SK 6 2) Henrik Persson, Gällivare SS 6 3) Mats Sjöborg, SS Delectus, Märsta 5½.

Grupp 7: 1) Robert Arnek, Jakobsbergs SS 6½ 2) Mats Ahlgren, HG-Schack, Helsingborg 5½ 3) Kurt Andersson, SS Allians, Skänninge 5½.

Grupp 8: 1) Martin Hagberg, Hässelby SK 6½ 2) Bo Nyberg, Upsala ASS 5½ 3) Torbjörn Marklund, Malungs SK 5½.

Grupp 9: 1) Kristian Eriksson, Lundby SS, Göteborg 7½ 2) Sven Hagberg, Upsala ASS 6 3) Gunnar Marklund, Schack -78, Uppsala 6.

Grupp 10: 1) Thore Ångqvist, SK Rockaden, Stockholm 6½ 2) Hans Hedström, Hallunda SK 6½ 3) Göran Jansson, Bräkne-Hoby SK 5.

Grupp 11: 1) Niclas Ottenklev, Schack 08, Norrköping 5 2) Jörgen Svenningsson, Uddebo SK 4½ 3) Thomas Vainikainen, Majornas SS, Göteborg 4½.

Grupp 12: 1) Allan Jonasson, Schack 08, Norrköping 7 2) Egon Bergman, Ljusdals SK 7 3) Sven Carlsson, Västerås ASK 5½.

Grupp 13: 1) Anders Öhman, Stockholms SS 7½ 2) Bengt-Åke Ljungkvist, Kirsebergs SK, Malmö 6 3) Mats Bergqvist, Bollnäs SS 6.

Grupp 14: 1) Göran Åström, Danderyds SK 6½ 2) Kenneth Fahlström, Majornas SS, Göteborg 6 3) Robert Åström, SS Luleå 5½.

Grupp 15: 1) Dimitris Cleanthous, Wasa SK, Stockholm 7 2) Kent Liljegren, Limhamns SK, Malmö 5 3) Sören Gutén, Borlänge SK 5.

Klass II

Grupp 1: 1) Svante Ohlsson, Heby SS 7½ 2) Bengt Wrighed, Osby SK 7 3) Mikael Ohlsson, Kalmar SK 6.

Grupp 2: 1) Kjell Persson, Falu SK 6½ 2) Karl Svensson, Vanneberga SK 6½ 3) Anders Knutsson, SK Kamraterna, Sölvesborg 5.

Grupp 3: 1) Rolf Iwansson, Jönköpings SS 7 2) Ulf Mårtensson, SK Kamraterna, Göteborg 6½ 3) Bengt Kyhle, SK Rockaden, Stockholm 6½.

Grupp 4: 1) Anders Larsson, Västerås ASK 8 2) Bengt Svensson, Ronneby SK 6½ 3) Ivar Norbeck, Uppvidinge SK 6½.

Grupp 5: 1) Pelle Lindberg, Täby SK 8 2) Jan-Ola Leifler, Falköpings SS 7½ 3) Håkan Greiff, Rödeby SK 5½.

Grupp 6: 1) Stefan Andersson, Torskors SK 7½ 2) Börje Johansson, Ölands SS 6½ 3) Viljo Koski, Lidköpings SS 6.

Grupp 7: 1) Bengt Claesson, Schack -47, Mariestad 6½ 2) Johan Åkerhed, Torskors SK 6 3) Uno Nilsson, SK Vi-Mo, Falkenberg 5.

Grupp 8: 1) Christer Hage, Södertälje SS 7½ 2) Kurt Gustavsson, SS Gambit, Norrtälje 5½ 3) Bo Jonsson, SK Rockaden, Stockholm 4½.

Grupp 9: 1) Ingvar Carlsson, Ölands SS 5½ 2) Kenneth Karlsson, Wasa SK, Stockholm 5½ 3) Gunnar Ek, Tanums SS 5.

Grupp 10: 1) John Larsson, Avesta SS 7½ 2) Mikael Andersson, Jönköpings SS 6½ 3) Niklas Engsner, SS Manhem, Göteborg 6½.

Grupp 11: 1) Lars Eriksson, SK Rockaden, Stockholm, 6 2) Björn Backlund, Avesta SS 5 3) Oliver Süttenbach, Skara SS 4.

Grupp 12: 1) Rolf Sandström, Wasa SK, Stockholm 7½ 2) Jonas Nilsson, Njudungs SK, Vetlanda 5½ 3) Ulf Wesslén, Lunds ASK 5.

Grupp 13: 1) Ingvar Jiretorn, Bräkne-Hoby SK 6½ 2) Jonas Rozenich, SK Vi-Mo, Falkenberg 6 3) Arne Persson, Lunds ASK 5½.

Grupp 14: 1) Leif Björking, Nässjö SK 7 2) Jan-Ove Sundqvist, Tibro SK 6½ 3) Richard Wessman, Åkersberga SK 5½.

Grupp 15: 1) Jörgen Alfvén, Jönköpings SS 7½ 2) Stefan Berg, Hässelby SK 7 3) Olof Swahnberg, Oskarshamns SS 6.

Grupp 16: 1) Lars Swahnberg, Oskarshamns SS 6½ 2) Kurt Ahlgren, HG-Schack, Helsingborg 5½ 3) Staffan Frisk, Avesta SS 5.

Grupp 17: 1) Roger Ljungberg, Götaverkens SK, Göteborg 8 2) Mats Rafstedt, Gävle SA 6 3) Niklas Frost, Skurups SK 6.

Grupp 18: 1) Roland Isaksson, Österlens SK 7 2) Hugo Karlsson, Västerviks ASK 6 3) Frank Svensson, Schack 08, Norrköping 5½.

Grupp 19: 1) Sten Broddefalk, Västerviks ASK 6 2) Bengt Nilsson, Kristianstads SK 6 3) Bo Jörstål, Skärblacka SK 5½.

Grupp 20: 1) John Bulling, Jönköpings SS 6 2) Bert Olsson, SK SASS, Stockholm 5½ 3) Claes Eriksson, SK Passanten, Huddinge 5½.

Grupp 21: 1) John Hultberg, Helsingborgs SS 6 2) Bernt Elgan, Emmaboda SS 6 3) Roland Nilsson, Näsums SK 5½.

I denna grupp erövrade Anneli Dalmau, Husby SK 4 poäng.

Klass III

Grupp 1: 1) Christer von Wovern, SK Rockaden, Stockholm 7 2) Greger Axelsson, Kalmar SK 6½ 3) Carl-Olof Wiman, Majornas SS, Göteborg 4½.

Grupp 2: 1) Johan Melin, Torskors SK 8½ 2) Tomas Aronsson, Schackvännerna, Karlskrona 7 3) Erik Leander, SS Luleå 6½.

Grupp 3: 1) Robert Wiklund, Götaverkens SK, Göteborg 8½ 2) Marcus Johansson, Nässjö SK 6½ 3) Leif Bohman, SK Kamraterna, Trollhättan 5½.

(Forts. sid. 203)

UNGDOMSSCHACK

Hej!

På kongressen i Karlskrona blev jag utsedd att ta hand om ungdomssidorna i Tidskrift för Schack. Min uppgift blir — hoppas jag — att redigera det material du sänder in. Och du är välkommen med allt möjligt: partier, nyheter, resultat, roliga historier och så vidare. Dessutom kommer vi från ungdomskommittén att rapportera från våra möten om nyheter och planer. Vi kommer också att försöka bevaka allehanda tävlingar där juniorer deltar och gör bra resultat. Sedan hoppas jag att vi skall åstadkomma lite lärorikt stoff också, inte bara rapporter. Och så har jag några andra idéer också om vad sidorna skall innehålla. Men det avslöjar jag inte nu. Och förresten — vad har du för önskemål? Har du några idéer? Ja, känner jag juniorer och schackledare rätt så finns det en uppsjö med idéer och uppslag om vad som *borde* göras. Skriv eller ring till mig!

TfS måste spridas

Min erfarenhet som ungdomsledare är att juniorerna tar mycket liten del i Tidskrift för Schack. Det är endast de allra mest intresserade som läser tidningen och som alltså i lugn och ro sätter sig ner och *studerar* schack. Det är det vi skall försöka ändra på. Trots allt är 3/4 av medlemmarna i Sveriges schackförbund juniorer och det är klart att tidskriften bör ställa som mål att öka antalet läsare bland juniorerna. Då slår vi två flugor i en smäll: Vi får en bättre tidskrift och vi får fler och bättre schackspelare!

Ungdomssidorna i TfS skall också bidra till att kontakten mellan ungdomskommittén — ungdomsledarna — juniorerna blir bättre. Det är ju inte meningen att UK skall komma med meddelanden, krav, rapporter och så vidare. Det måste vara tvåvägskörning! Spelarna och ledarna ute i klubbarna skall också komma med rapporter, krav på UK, idéer med mera.

Detta nummer

Nu till dessa ungdomssidor. Tyvärr hade jag endast fem dagar på mig att göra dem, så det blir kanske lite idéfattigt denna gång. Egentligen borde ju UK haft fullt pådrag nu i samband med skolstarten, men vi får skylla på att allt är nytt. Det tar sin tid att komma igång.

Men till nästa nummer hoppas jag att din hjälp få ett verkligt intressant innehåll.

Lars Åke

All post till Lars Åke Karlgren, Timmermansvägen 12, 452 00 Strömstad. Eller ring 0526/136 09 - kvällstid.

Fina tränarinsatser på Blekingeläger

Sommarens träningsläger i schack och idrott förlades av ungdomskommittén till Alljungens friluftsgård några mil norr om SM-staden Karlskrona. Den idylliskt belägna gården och stugbyn visade sig vara en perfekt miljö för träningssugna schackjuniorer. Nära till bad och bollspel, god mat och trevlig personal, bra förläggningar och en nybyggd, välplanerad skolbyggnad för de intensiva schackstudier som pågick från första dan till sista.

Harry Schüssler, Axel Ornstein och Robert Danielsson var årets huvudtränare. De kom grundligt förberedda och gjorde en mycket uppskattad insats. Men det var ju inte första gången de ställde upp i det här sammanhanget. För varje år har de förfinat sina metoder och byggt ut sin repertoar. Nu kan man lugnt tala om en ”svensk tränarskola” av eget märke och mycket hög standard. Man kan bara hoppas, att ungdomskommittén även i fortsättningen har möjlighet att tillgodogöra sig frukterna av dessa professionella schacktränares arbete. Med tanke på ekonomin ser det dystert ut och det finns ett stort frågetecken redan för nästa års sommarläger.

Av de 29 lägerdeltagarna på Alljungen kom en från Danmark, en från Island och två från Finland. Samtliga gav det omväxlande lägerprogrammet mycket höga betyg i utvärderingen. Tyngdpunkten låg förstås på de tre schackpassen varje dag. men det fanns också en välregisserad lägerturnering med obligatorisk efteranalys — slutsegrare Stefan Sandén, Passanten, Huddinge.

Jan-Olov Lind — tillika en tillgång på schacksidan — hade ansvaret för konditionsträningen som fick precis den lekfulla men ändå disciplinerade utformning som hör ett schackläger till. ”Kvällens grej” växlade mellan kanotstafett, sketcher, diabilder och mångkamp med ”chock”. En höjdpunkt var onsdagskvällens stora simultanföreställning mot lägrets två koncentrerade och välspelande IM, Axel och Harry. Ett par dar före lägeravslutningen kom allas vår ”schackprofessor” Gunnar Johansson från Göteborg. Han stod bl.a. som värd för sista kvällens ”bit för bit” men lika kluriga som lärorika schackfrågor.

Till lägren på sommaren liksom under sportlovet har kommittén knutit tränarutbildning med praktik. Lajos Eszik, Gävle, var den ende som använde sig av erbjudandet på Alljungen. Minst tre till hade fått plats! Det verkar inte som om distrikt och föreningar ännu fått upp ögonen för denna chans att skaffa sig kompetenta funktionärer... Eller är det den blygsamma avgiften som avskräcker? Lägeravgiften var nu 750 kronor och det täcker bara en tredjedel av de faktiska kostnaderna för varje deltagare. Under de sportlovsläger som planeras våren 1984 erbjuds också utbildning. Ta vara på tillfället!

Lars Bäckström

När blir Johan Erlandsson, Hultsfred, mästare?

Det finns många schackungdomar som stormar fram. Om några år finns det säkert många nya unga mästare. En av dem är kanske 14-årige Johan Erlandsson, Hultsfred. Han satte sig i respekt hos motståndarna i klass III:17 i Karlskrona. Mot Anders Hansen, Helsingborg (svart) uppkom följande ställning.

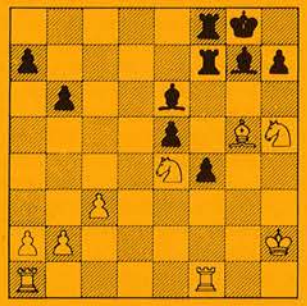

Ställningen efter 33. — Tdf7

Det följde **34. Tg1 Kh8 35. S×g7 T×g7 36. Lf6 T×f6 37. S×f6 Tf7** (tidsnöd?) **38. Tg8 matt.**

Tillhör Johan Erlandsson mästarklassen om några år!

Dags igen för skolschack-SM

Nu är det dags för höstens första kryss i almanackan. Det är skol-SM dags! Skara SS har hektiska dagar just nu. Man har två stortävlingar framför sig. Först spelas skol-SM den 23-25 septemer och en månad senare, 27-30 oktober, arrangeras Nordiska Gymnasieturneringen för skollag. Där är ju bl.a. Katedralskolan i Skara svenska representanter. Men först alltså skol-SM individuellt.

Skol-SM spelas i nio olika klasser varav en ren flickklass för flickor födda 1970 och senare som inte vill spela i de "vanliga" klasserna. Åldersindelningen är följande: Grupp A födda 1963-65, B födda 1966-67,C födda1968, D födda 1969, E födda 1970, F födda 1971, G födda 1972 och H födda 1973 och senare.

Betänketiden för grupperna A-F är 60 minuter per parti och man spelar åtta ronder Monrad. För grupperna G och H är betänketiden 30 minuter och man spelar elva ronder Monrad.

Tävlingarna startar på fredag 23.9 kl 18.00, men du måste ha anmält din ankomst dit senast kl 17.00. Sedan är det spel hela fredagskvällen, hela lördagen och på söndagen till 13.15.

Var skall man nu bo och äta! Allt är ordnat till det bästa och för endast 20:- per natt sover du i Katedralskolan i medhavd sovsäck. Där kan du också äta samtliga måltider för 125:-. Det är middag på fredag, frukost-lunch-middag på lördag och frukost-lunch på söndag.

För att göra allt så enkelt som möjligt spelar du i Katedralskolan också. Tala om allt på ett ställe!

Deltagaravgiften är 25:- och skall du anmäla dig måste du göra det *senast 10 september till Skara SS, Skaraborgsgatan 17, 532 00 Skara.* Anmälan kan du göra på en postgirotalong och numret är *86 62 37-1 "Skolschacks-SM 1983".* Men helst anmäler du dig på den lista din schackklubb fått. Om du skall vara med, äta och bo på Katedralskolan betalar du alltså 190:- för allt.

Kom ihåg anmälan *senast* 10 september!

*
* *

Final i skolornas lag-SM

Gävle Schackallians stod som värd för riksfinalen den 26-27 maj. Primus motor var ungdomskommitténs ordförande Stig Östblom. Det blev ett trivsamt och spännande arrangemang på Stora Brynässkolan, där man dessutom hade tillfälle genomföra tävlingen utan alltför stora kostnader. Därtill bidrog också Gävle kommun, som bjöd alla deltagarna på lunch både på torsdagen och fredagen.

Grupp A var mycket jämn. I första ronden spelade lagen från Jönköping och Skara oavgjort, medan Kramfors vann över Göteborg. Jönköping vann knappt men övertygande de två följande matcherna. Det räckte emellertid inte till slutseger, eftersom Katedralskolan, Skara, besegrade Ådalsskolan med 3½ - ½ och därefter delade poängen med Katrinelund och skaffade sig den extra halvpoäng som behövdes för att bli lagmästare. De som stod för denna bedrift heter Lars-Göran Eklund, Niklas Cederqvist, Fredrik Kjellqvist och Rickard Dahlström, ett starkt och jämnt lag, som till hösten får representera Sverige i Nordisk gymnasieturnering — troligen på hemmaplan i Skara. Slutställning i A-gruppen: 1) Katedralskolan, Skara, 7½/2, 2) Erik Dahlbergsgymnasiet, Jönköping, 7/2½, 3) Katrinelunds gymnasium, Göteborg, 5/½, 4) Ådalsskolan, Kramfors, 4½/1.

Grupp B: Det är ganska ovanligt att en grupp i riksfinalen måste avgöras genom den yttersta särskiljningen — men så blev det alltså. Lagen från Göteborg och Ljungby noterade samma segersiffror mot de båda andra lagen i gruppen under de två första ronderna och spelade därefter oavgjort i slutronden. Mest rättvist hade varit ett omspel men bestämmelserna måste ju följas. Vid första bordet hade Burårsskolans Henrik Dahlström en halvpoäng mer och så blev då göteborgarna lagmästare med rätt att spela för Sverige i höstens Nordiska skolturnering. I laget ingår utom Dahlström: Henrik Rydberg, Joachim Bergré och Johannes Arapoglou. Andrabordsspelaren fick användning för en spelöppningsfälla, som tål att begrundas. Staffan Andersson, Grums, vit mot Rydberg:

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Lc5 4. 0-0 Sf6 5. Te1 0-0 6. c3 Te8 7. d4 e×d4 8. e5 Sg4 9. c×d4 S×d4 10. S×d4 Dh4 11. Sf3 D×f2† 12. Kh1 Dg1† 0-1

Slutställningen i B-gruppen: 1) Burårsskolan, Göteborg, 7½/2½, 2) Astradskolan, Ljungby, 7½/2½, 3) Centralskolan, Nordmaling, 5/1, 4) Jättestensskolan, Grums, 4/0.

Grupp C spelade dubbelrondigt med en betänketid av 55 + 55 min. (övriga grupper hade två timmar per spelare och parti). Gustav Vasa, Stockholm, gick ut hårt och bestämt och vann på torsdagen fyra matcher i rad med 3 eller 3½ poäng mot 1 eller ½ för motståndarna. Allt verkade klappat och klart för en komfortabel slutseger. Men fredagen blev en svart dag för stockholmarna, som förlorade båda sina matcher med 1-3. Rosendalsskolan, Göteborg, hade tidigare samlat en ganska ansenlig poängskörd och blev nu plötsligt ett hot för Gustav Vasa. I slutronden lyckades emellertid Slestadsskolan, Linköping, hålla oavgjort mot Rosendal och stockholmslaget kunde hålla undan och vinna med 1½ poäng till godo mot göteborgarna, som tog en övertygande andraplats. De nya skolmästarna från Gustav Vasa är "kändisar" från bl.a. Skol-SM och Skol-NM: Måns Olsson, Gabriel Bakk, Marcus Ehrström, Fredrik Hoël och reserven Ludvig Nauckhoff. Slutställning i C-gruppen:

1) Gustav Vasaskolan, Stockholm, 15½/4, 2) Rosendalsskolan, Göteborg, 14/3½, 3) Slestadsskolan, Linköping, 9½/2½, 4) Gnarps Centralskola 9/2.

Tidskriftsprenumerationer och plaketter tillföll samtliga deltagare i riksfinalen. Följande spelare, som var bästa poängplockare i respektive lag, fick bokpriser. **Grupp A:** Niklas Cederqvist, Fredrik Kjellqvist och Richard Dahlström, samtliga Skara, Stefan Karlsson och Tomas Berg, Jönköping, Håkan Eliasson, Göteborg, och Malte Burwick, Kramfors. **Grupp B:** Joachim Bergré, Göteborg, Jens Andersson, Ljungby, Lars Österlund, Nordmaling, och Pontus Nordström, Grums. **Grupp C:** Måns Olsson, Stockholm, Fredrik Lundblom, Mikael Burman och Lars Göran Engström, samtliga Göteborg, Rickard Eriksson, Linköping och Per-Erik Eriksson, Gnarp.

Lars Bäckström

Blixtnytt

- Manhems inbjudningsturnering för juniorer upp till 20 år som spelades 11-19 juni vanns av Jonny Hector, Malmö, före Ludvig Sandström, Malmö.
- Johan Eksmyr, Eksjö, blev tvåa efter engelsmannen Bradbury i Emil-Dähne-turneringen i Hamburg 21-29 maj.
- I Wartas och Lundby SS sommartävling Göteborg Cup som varvar handboll-fotboll-bordtennis-schack vanns schacktävlingen av Steve Strömblad, Lundby, före fyra juniorer från Århus i Danmark.

Nr 151 KUNGSGAMBIT

Steve Strömblad	**Per Helander**
Lundby SS	**Arvidsjaur SS**

1. e4 e5 2. f4 e×f4 3. Sf3 Sc6 4. Lc4 d6 5. d4 Sf6 6. Sc3 a6 7. a4 Lg4 8. 0-0 Le7 9. L×f4 0-0 10. h3 Lh5 11. Dd2 Dd7 12. Tae1 Sa5 13. Ld3 Sc6 14. e5 L×f3 15. T×f3 d×e5 16. d×e5 Sd5 17. S×d5 Sd4 18. Tg3 Lh4 19. c3 L×g3 20. L×g3 Sf5 21. L×f5 D×f5 22. Se7† 1-0

Poängjakten - tävling för alla upp till 18 år

Tävlingar kommer att vara en självklar del på dessa ungdomssidor. Vi börjar i detta nummer med en serietävling. Tävlingen går till så här: Du får tre diagram där du skall lösa kombinationen. Det är tre olika svårighetsgrader som ger 10, 20 och 30 poäng. Du kan alltså få max 60 poäng denna gång. Tävlingen kommer att gå i tre nummer (nr 6, 7 och 8) och man lägger ihop poängen efter tre omgångar. Totalt kan man alltså som mest få 180 poäng.

Men, nu finns det ett problem! Har verkligen en tioåring som bara spelat ett par år i klubben någon chans mot en artonåring som redan har flera junior-SM bakom sig? Nej, det tror vi inte. Därför har vi gjort en specialregel som ger de yngsta större chans att vinna. Dividera poängsumman med din ålder, så får du din rätta poäng! (Det gäller upp till 18 år.) Ett exempel: En tioåring som skrapar ihop 100 poäng totalt får alltså 100/10 = 10 poäng, medan en artonåring som tar full pott också får 180/18 = 10 poäng! Poäng-handicap, alltså! Nu knorrar naturligtvis de äldre, men vi vill ändå pröva systemet. Blir det för mycket klagomål och orättvisor använder vi mer ''normala'' poäng nästa tävling.

Priser då! Jodå, det blir det! Först och främst kommer varje etappsegrare (tre etapper) att få varsin prenumeration på TfS för 1984. Sedan kommer det naturligtvis att bli priser för slutsegrarna också. Böcker och prenumerationen.

Svaren till denna omgång skall jag ha *senast 20 september.* Skriv namn och adress och telefonnummer och naturligtvis din ålder i brev eller kort. Tala också om vilken klubb du är med i. Min adress: L.Å. Karlgren, Timmermansvägen 12, 452 00 Strömstad.

Här har du de tre kombinationerna.

Sätt igång och samla poäng!

10 poäng

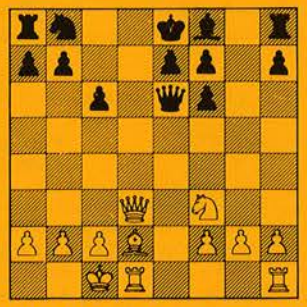

En klassiker. Vit drar och gör matt i *tre drag.*

20 poäng

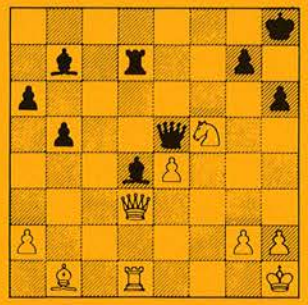

Svart drar och vi vill ha *vinstdraget!*

30 poäng

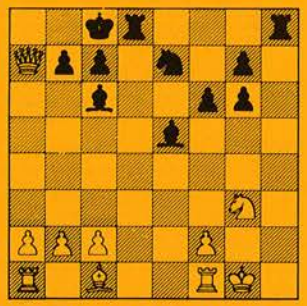

Svart drar och vinner. Matt i *fem drag.*

* * *

Detta är UK

På ungdomskommitténs möte i Karlskrona gjordes följande uppdelning av arbetet på de olika ledamöterna. För elitjuniorerna och de internationella tävlingarna svarar Lars Bäckström och Alf Isaxon; Stig Östblom och Bengt Nordqvist svarar för instruktörskurser och ledarutbildning; Inge Jonsson har hand om skolschacket; och Lars Åke Karlgren ansvarar för ungdomssidorna i Tidskrift för Schack. Till ordförande i kommittén valdes Stig Östblom.

Ledamöterna kommer regelbundet att medverka i TfS med rapporter från sina områden.

Grupp 4: 1) Tomas Lennartsson, Knislinge SK 7 2) Svante Odmark, SK Alliance, Söderhamn 6 3) Rolf Arvidsson, Haninge SS 5½.

Grupp 5: Teodor Hellborg, Wasa SK, Stockholm 7 2) Rolf Cervin, SS Springaren, Kävlinge 6 3) Gösta Hjertberg, Njudungs SK, Vetlanda 5½.

Grupp 6: 1) Slavko Cicak, Hallunda SK 8½ 2) Pontus Nordström, Slottsbrons SK 6½ 2) Gunnar Carlsson, HG-Schack. Helsingborg 6.

Grupp 7: 1) Magnus Magnusson, Torsås SK 8 2) Ingvar Nilsson, Växjö SK 6½ 3) Axel Alm, Bräkne-Hoby SK 6½.

Grupp 8: 1) Björn Gustavsson, SK Vi-Mo, Falkenberg 9 2) Ivar Sandéhn, Kymbo SK 6 3) Erich David, Danderyds SK 5½.

Grupp 9: 1) Levi Gransing, Kymbo SK 6½ 2) Jonas Bygren, Värnamo SS 6½ 3) Jonas Granberg, Bräkne-Hoby SK 6.

Grupp 10: 1) Bo Börtemark, Täby SK 6½ 2) Douglas Reid, Halmstads SS 6 3) Gunnar Bäcklin, Farsta SK 5.

Grupp 11: Johan Claesson, Limhamns SK, Malmö 8 2) Greger Reid, Halmstads SS 7 3) Hans-Joachim Dubber, SK Rockaden, Malmö 6.

Grupp 12: 1) Per Jansson, Falkenbergs SK 7 2) Bertil Nilsson, Linköping ASS 6 3) Stig-Arne Persson, Karlstads ASS 4½.

Grupp 13: 1) Yngve Nordgren, SS Delectus, Märsta 7 2) Staffan Andersson, Slottsbrons SK 6 3) Fredrik Lundblom, SS Manhem, Göteborg 6.

Grupp 14: 1) Christer Andersson, Falkenbergs SK 6½ 2) Göran Kjellberg, Danderyds SK 6½ 3) Staffan Thomasson, Vegeholms SK 6½.

Grupp 15: 1) Mats Johansson, Hudiksvalls SK 6 2) Lennart Stillerud, Lunds SK 6 3) Åke Olsson, Bollmora SK 5½.

Grupp 16: 1) Peter Sandborg, Nybro SS 6½ 2) Johannes Persson, Jönköpings SS 6½ 3) Göran Ljunggren, Malmö SS 6½.

Grupp 17: 1) Raimo Issal, Hässleholms SK 9 2) Elon Leinerdahl, SK Rockaden, Stockholm 7 3) Jarmo Vartti, SA Fenix-Springaren, Borås 6½.

Grupp 18: 1) Johan Erlandsson, Hultsfreds SK 6½ 2) Mats Hagman, Eslövs SK 6 3) Per Åkerman, SK Fyrtornet, Norrsundet 5½.

Grupp 19: 1) Lars Gunnarsson, Nyköpings ASK 8 2) Peter Christiansson, SK Rockaden, Stockholm 8 3) Dan Ljungström, SA Fenix-Springaren, Borås 6½.

Grupp 20: 1) Håkan Strömberg, Bollmora SK 7 2) Thomas Ervidsson, Katrineholms SK 6 3) Martin Rödholm, Alingsås SS 5½.

Grupp 21: 1) Per Ljus, Eslövs SK 6 2) Gunnar Kuznia, SS Manhem, Göteborg 5½ 3) Anna-Lena Karlsson, Västerviks ASK 5.

Grupp 22: 1) Gunnar Johansson, Jakobsbergs SS 7½ 2) Jonas Sandbom, SK Rockaden, Stockholm 6½ 3) Joakim Engsner, SS Manhem, Göteborg 6½.

Grupp 23: 1) Stefan Renno, SK Rockaden, Stockholm 7½ 2) Per-Olof Jönbrink, Lerums SK 6½ 3) Gunnar Pihl, SS Manhem, Göteborg 6½.

Grupp 24: 1) Christian Jörgensen, Huskvarna ASK 7½ 2) Björn Johansson, Alingsås SS 7 3) Peter Söderström, SK Pjäsen, Stockholm 5½.

Grupp 25: 1) Peter Nielsen, Eslövs SK 8 2) Roland Lundberg, Vanneberga SK 6½ 3) Jörgen Eriksson, Eskilstuna SK 6.

Grupp 26: Magnus Johansson, Teleborgs SK, Växjö 7 2) Roland Hagberg, Uddebo SK 5½ 3) Mikael Bäckström, Karlstads ASS 5.

Grupp 27: 1) Christer Lundgren, Kalmar SK 6½ 2) Lennart Gunnarsson, SS Gambit, Norrtälje 5½ 3) Rune Löfquist, Lövångers SK 5½.

Grupp 28: 1) Börje Skoog, Osby SK 6 2) Fredrik Attefall, Schack -78, Haparanda 5 3) Peter Olsson, Vänersborgs SK 5.

Kongressen

— I den här salen har jag varit med om att klubba igenom 30 ärenden på 20 minuter!

Så optimistisk var Karlskrona kommunstyrelses ordförande Göte Telleborn, då han övertog klubban för att leda Sveriges Schackförbunds 67:e kongressförhandlingar.

Men inte förrän sex minuter efter klockan 19 föll det sista klubbslaget, i samma sekund som klockspelet började i Trefaldighetskyrkan tvärs över gatan. Riktigt så segslitna var inte förhandlingarna — de ajournerades ett par timmar under vilka kongressombud m.fl. bjöds på båttur och lunch av Karlskrona kommun.

De senaste kongresserna har varit stormiga tillställningar, präglade av bittra meningsmotsättningar och olustiga personangrepp. I år var diskussionerna i huvudsak konstruktiva och allt tyder på att debattklimatet inom svenskt schack har mildrats betydligt.

Innan de egentliga förhandlingarna började hade ordförande Christer Wänéus en del att bestyra:

- 1982 års Schack-Gideon — instiftad 1978 till minne av Gideon Ståhlberg — utdelades för andra gången till stormästaren Ulf Andersson, Arboga.
- Avgående landslagskaptenen Bengt Hammar, Skänninge, som har suttit på sin post sedan 1977, avtackades och spelarnas representant Nils-Gustaf Renman, Uppsala överlämnade en present. I Hammars ställe inträder Håkan Åkvist, Eksjö.
- Sven-Gunnar Samuelsson, Västerhaninge, prisades för sina insatser under sex år som ordförande för SSKK och hans efterträdare, Allan Jonasson, Norrköping, överräckte en minnesgåva.
- Minnet av korrschackets eldsjäl, A E Axelson, Linköping, som avlidit 1982, högtidlighölls genom uppläsning av Carl-Erik Erlandssons, Lund, minnesord i SSKK-bulletinen. Kongressen hyllade Axelsons minne med en tyst minut.

Dagordningen omfattade 17 punkter. Den mest tidsödande gällde förslaget till nya stadgar, som har stötts och blötts i olika instanser sedan 1977. Det vållade livliga diskussioner och ett antal voteringar måste tillgripas innan Centralstyrelsens förslag bifölls på så gott som samtliga punkter.

Ett principuttalande angående SM-tävlingarna antogs. I det framhölls bl.a. vikten av att förbättra de ekonomiska villkoren för spelare i SM-gruppen och mästarklassen. I uttalandet nämndes också ett eventuellt framtida system med spelarlicenser.

Centralstyrelsens förslag beträffande betänketiden vid SM-tävlingarna antogs. Det innebär att man i samtliga klasser skall göra 40 drag på 2½ timme samt därefter 16 drag i timmen.

Christer Wänéus omvaldes som ordförande. Han har nu suttit i åtta år och i ''livslängd'' passeras han endast av Ludvig Collijn och Folke Rogard.

Till Centralstyrelseledamöter utsågs Solveig Haraldsson, Vikingstad (omval), Rolf Lindén, Falun (omval), Arne Nyberg, Hallsberg (omval) samt Lars-Erik Wiik, Kramfors (nyval) och Göran Hansson, Malmö (nyval).

Som suppleanter i Centralstyrelsen nyvaldes Nils Åke Malmdin, Sundsvall, och Jan Berglund, Saltsjöbaden.

Revisorerna Kurt Savegren, Stockholm, och Roland Thapper, Lund, omvaldes.

Suppleanter blev Elof Bodgren, Karlstad (omval) och Jan Johansson, Uppsala (nyval).

Stig Östblom, Gävle, omvaldes som ordförande i ungdomskommittén. Till ledamöter i ungdomskommittén utsågs Alf Isaxon, Rottne (omval) och Inge Jonsson, Västervik (nyval).

Som FIDE-representanter omvaldes Rolf Littorin, Stockholm, och Christer Wänéus, Norrköping.

Representanterna i Nordiska Schackförbundet, Christer Wänéus, Norrköping, och Lars Holmstrand, Uppsala, omvaldes.

Carl-Erik Erlandsson omvaldes som representant i ICCF.

Valberedningen, som har bestått av Sture Johansson, Uppsala, Carl-Erik Erlandsson, Lund, och Hugo Florin, Luleå, omvaldes.

Bo Plato

Och förbundssekreteraren meddelar:

Från kongressen

- 23 av 27 distrikt befanns representerade och på Skånes SF:s initiativ medräknades även juniorer under 7 år i röstetalet, vilket snabbt inprogrammerades av ''voteringsmedhjälparen'' Göran Malmsten.
- I en motion från Skånes SF ang. SFF:s kansli voterades Centralstyrelsen yttrande igenom med 13515 mot 6127 (och 318 nedlagda) röster. Protokollsdistribution skulle ske inom 5 veckor och nya befattningsbeskrivningar levereras samt enkät över distriktsförbundets servicebehov utskickas.
- Motion från Skånes SF att SFF:s bokföring ej fick ske med hjälp av data avslogs.
- I en motion från Skånes SF ang. SFF:s ekonomiska redovisning beslutade kongressen att anse motionen besvarad med Centralstyrelsens yttrande, i vilket bl.a. inventarieförteckning utlovats. Motionärens yrkande om budget och verksamhetsplan var redan tillgodosett i dubbel bemärkelse — del genom införandet av nya stadgar, dels pga att budget och verksamhetsplan skulle framläggas redan på **denna kongress.**
- Under punkten avgifter till landsförbundet — där inga avgiftshöjningar föreslagits — följde en timslång diskussion om den av CS framlagda budgeten för verksamhetsåret 1983-84. Att lägga fram en budget var ett helt nytt och välkommet inslag på kongressen. Diskuterades bl.a. för- och nackdelar med junioravgifter. Beslutades om oförändrad avgift, 35:- per seniormedlem och år, till SSF.
- Kongressen avslutades med förbundsordförandes traditionella tacktal till Sveriges schackfolk. Dock skedde inte kongressförhandlingarna helt utan uppehåll: ett mycket välkommet sådant utgjorde båtfärd till och lunch på restaurant Krutviken, där bl.a. förbundsordföranden höll tacktal för Göte Telleborn, Karlskrona kommun, samt uppvaktade Gösta Hallryd, Blekinge SF:s grundare 1923.

Från CS:s sammanträde 10/7:

- Styrelsen konstituerade sig med bl.a. omval av Lars Holmstrand till 1:e vice ordförande och nyval av Yngve Aspström till 2:e vice ordförande. Den senare omvaldes som skattmästare. Till arbetsutskottet omvaldes Christer Wänéus, Lars Holmstrand, Yngve Aspström, Arne Nyberg och Stig Östblom med förbundssekreteraren Rainer Mathiesen som adjungerad. Till UK-ledamöter (förutom de av kongressen valda) utsåg CS Bengt Nordqvist, Hallsberg, och Lars Åke Karlgren, Strömstad, (nyval). Till tävlingsutskottets ordförande omvaldes Arne Nyberg. Till Allsvensk kommitté valdes Solveig Haraldsson (ordförande), Bernhard Karlsson och Rolf Lindén med förbundssekreteraren som adjungerad och med utökat ansvar för handläggning.
- Tillskapades två nya arbetsgrupper, en för organisationsutredning och en för datafrågor (t.ex. dataanvändning i samband med SM). Alla nu verkande arbetsgrupper skulle till nästa sammanträde avkrävas en tidsplan för förslag och genomförande.
- Beträffande FM-titlar, som kan sökas av herrspelare med rating 2300 och damspelare 2050, beslutade CS av kostnadsskäl och minskade ekonomiska ramar att ej stå för spelarnas titelkostnad (drygt 350:- per spelare, i landet finns 35 st ev. FM-titelberättigade). Kansliet är dock spelarna behjälpliga vid titelansökan.
- UK beviljades 10 000:- för svenskt deltagande i nordiska individuella skolmästerskapen på Island.
- Beviljades Markaryds SK:s ansökan om att 1985 få arrangera Öppna SM.
- Beslutades med ändring av ett tidigare CS-beslut att SM-gruppen i Linköping 1984 skall spelas med 16 deltagare enligt Bergers system och att kvalificerade skall vara: platserna 1-7 från SM 1983 i Karlskrona, de 6 mästarklassvinnarna från SM Karlskrona 1983, 2 platser från Öppna SM 1984 (''2 bland de 5 främsta'') samt 1 CS-plats. Samtidigt tillsattes en ny arbetsgrupp med uppgift att presentera förslag till permanent spelordning vid framtida SM-tävlingar.

Karlstads Allmänna SS

Solstadsträffens tioårsjubileum

Tid: Allahelgonahelgen 5-6/11 1983. Personlig anmälan senast 12:30.

Spelplats: OK Motorhotell Karlstad.

Paketpris: Lunch-frukost-lunch + övernattning i dubbelrum kr. 185:-. Enkelrumstillägg 40:-. Boka direkt hotellet 054-13 10 00.

Spelform: Indelning efter rating, grupper om högst 22 spelare i varje grupp. Bergers system 15 min.spelare/parti.

Priser: JUBILEUMSGRUPP 2000 1000 750 600 500 300 r-pris 300, SOLSTADSMÄSTARGRUPP 1000 750 500 350 250 r-pris 250, GRUPP 3 750 500 350 250 r-pris 225, GRUPP 4 600 400 300 200 r-pris 200, GRUPP 5 500 350 250 200 r-pris 200.

I följande grupper lika som 5:e gruppen. Ratingpriset tillfaller bäst av de åtta lägst rankade i varje grupp. Efter penningpriserna utgår två hederspriser i varje grupp. Pokal till JUBILEUMSMÄSTAREN och plaketter till övriga gruppsegrare.

Startavgift: Seniorer 150:-, Juniorer födda 1965 eller senare 125:-.

Anmälan: Senast 28 okt. genom insättande av startavgiften på pg. 88 41 40-5 Karlstads Allm. SS. Ange ratingtal per 1:a sep. samt ditt telefonnr. Efteranmälan mottas i mån av platstillgång (ej speldagen) och sker per telefon.

Upplysningar: Bodgren 054-15 97 08 Särén 054-11 02 59 Andersson 054-238 37.

BOKNYTT

Barbara Hund: Mein Weg zum Erfolg. Walter Rau Verlag, Düsseldorf 1983. Pris: DM 17.80.

Barbara Hund var den första tyska som erövrade en stormästartitel i schack (för kvinnor) och dessutom var hon nära en kandidatur till VM för damer. Hon berättar om stationerna fram till världstoppen, allt illustrerat med 34 partier, 80 diagram, 28 fotos och många tabeller. Det blir till en krönika om västtyskt damschack under det senaste decenniet och kanske ännu mer en familjekrönika där Barbaras föräldrar och systrar, schackkunniga de också, spelar en framträdande roll.

M. Botvinnik: Botvinnik om schack. Spektras handboksserie. Övers. G Johansson. pris: inb. ca 91:-

Botvinnik lyckades bli (och förbli!) världsmästare i tre omgångar under åren 1948-1963. Sedan han vunnit VM-turneringen efter Aljechins död spelade han sju matcher om VM. Han förlorade mot Smyslov (1957) och Tal (1960), återerövrade titeln från dem båda men förlorade den slutligen till Petrosian 1963.

Botvinniks mästerliga förmåga att analysera ställningar och hans strategiska skarpblick är oomtvistade och att han är en av de verkligt få (= 4) stora världsmästarna råder det ingen tvekan om. Den som sammanträffat med honom kan frapperas av att hans stillsamma, korrekta och litet slutna sätt att uppträda i s.k. officiella sammanhang, inte alls återfinns i de personligt livfulla och engagerade kommentarerna till femton partier han valt från olika skeden av sin enastående karriär.

Botvinnik är en stor auktoritet inom dataschackets område, men det motiverar inte det extra kapitel om dataschack (av en annan författare), som avslutar boken. Botvinnik är bra nog ändå, och det är Spektra också med sin lovvärda utgivning av det bästa inom modern schacklitteratur.

Gary Kasparov: Fighting Chess. My Games and Career. Övers. till eng. Eric Schiller. B.T. Batsford, London 1983. Pris: £ 4.95.

Den 13 april 1983 fyllde Kasparov 20 år och tre månader senare skulle en av årets VM-semifinaler, Kortjnoj-Kasparov, ha startat i Pasadena. ''Nu'' (början av augusti) står Kortjnoj som vinnare på walk-over! Det sovjetiska schackförbundets tvist med FIDE har verkligen fått beklagliga följder. Naturligtvis måste Garri få sin chans till en drömfinal mot Karpov. Dessa båda är

i särklass världens bästa spelare (FIDE:s senaste rankinglista: Karpov 2710, Kasparov 2690) och ett matchmöte dem emellan skulle bli ett verkligt evenemang.

Kasparovs karriär efter hans stora genombrott som 14-åring i Minsk och Daugavpils är rent sagolik, att jämföra med Morphy, Capablanca, Tal och Fischer. Man kan knappast få en bättre skildring av dessa fem fantastiska år än hans egenhändigt kommenterade partier (viss assistans av Botvinnik och andra). Bokens biografiska avsnitt är författat av utgivaren Wade och håller verkligt hög klass.

E.U.

Manhems bokauktion

Manhems fjortonde auktion genomfördes den 7 maj. Den definitiva utropslistan omfattade 508 objekt, som nästan alla såldes. Dagens toppnotering — 2.350 kr — gällde ett verk från 1566, av M.H. Vida, med bland annat dennes berömda schackdikt. Inte långt efter kom turneringsboken New York 1889 (Steinitz) med 2.150 kr. New York 1857 (Fiske), som inte är fullt så sällsynt stannade på 900 kr. Hundraåringen London 1883 förvärvades för 525.

Rincks berömda studiebok: 300 Fins de partie, Barcelona 1919 gick för 600. Några TfS-årgångar: 1905 575 kr, 1906/07 825 kr, 1925 180 kr, 1936 210 kr och 1955 75 kr.

Nästa auktion i slutet av oktober.

A.B.

Kommande turneringar

Oskarshamns SS - Schackträffen

Tid: 10-11/9. Personlig anmälan 10/9 senast kl 15.00. **Spelplats:** Stadskällaren, Stora Torget, Oskarshamn. **Spelform:** Fyrmannagrupper klasserna M, I och II, 2½ t per spelare/parti utan dragkontroll. **Priser:** Hederspriser i samtliga grupper. **Anmälan:** omgående till Weine Samuelsson, Södra Vägen 72, 572 00 Oskarshamn, 0491/134 83, eller Lars Rundbäck, Blåklocksvägen 4, 572 00 Oskarshamn, 0491/17459. Ange rating samt önskad spelklass. Startavgift Kr 50:-.

Degerfors SS — Degerforsträffen

Tid: 17-18/9. **Spelplats:** Bruksgården, Degerfors. **Spelform:** Monrad, dam- och flickturnering, 1 t per spelare/parti. **Anmälan:** helst före 10/9 till Aksel Larsen, Stationsvägen 12 A, 693 00 Degerfors, 0586/431 71. Startavgift Kr 15:-.

Västergötlands SF/Skara SS - Skol-SM 1983

Se Ungdomsschack i TfS:s mittuppslag.

S.A. Fenix - ''Knalle-Kvarten''

Tid: 1-2/10, personlig anmälan senast kl 13.00. **Spelplats:** Borås Tidning, Allégatan 67, Borås. **Spelform:** Bergergrupper, 2 × 15 min, kvalificering och final, **partävling. Priser:** A-final 2000/1000/700/400, B-final 400/300/200, C-final 200 + sakpriser, D-final etc. sakpriser. **Anmälan:** senast 27/9 genom insättning av startavgiften Kr 120:- per par på pg Fenix 494845-1. Ange parets sammanlagda rating. **Upplysningar:** Yngve Rundqvist, 033/12 12 87, 13 14 35, Leif Svensson 033/691 14.

Schack-08 - Entimmasturnering

Tid: 8-9/10, personlig anmälan 8/10 senast 10.00. **Spelplats:** Folkets Hus, Slottsgatan 114-118, Norrköping. **Spelform:** 7 ronder schweizer, 1 t per spelare/parti. **Priser:** 3000/1500/1000/500 + rating och juniorpris. **Anmälan:** senast 3/10 genom insättning av startavgiften Kr 100:- på pg Frank Svensson, 603 57 Norrköping, pg 431 84 36-5. **Upplysningar:** kvällstid Frank Svensson 011/18 66 07, Allan Westling 011/160212.

SK Rockaden, Umeå - Björkstadsschacket

Tid: 4-6/11. **Spelform:** 7 ronder schweizer, 40 dr/90 min, därefter 20 dr/30 min. **Priser:** 3000/1500 + junior- och ratingpriser. **Anmälan:** senast 1/11 genom insättning av startavgiften Kr 125:- på pg SK Rockaden 20 17 34-1. Ange ratingtal. **Upplysningar:** Tomas Eriksson 090/41694.

OBS! Mellandagsturnering för juniorer 27-30/12. **Upplysningar:** Anders Östlund 090/468 80.

SK Kamraterna, Göteborg - Höstturnering

Tid: 4-6/11. **Spellokal:** Schackspelets Hus, Haga Kyrkogata 2, Göteborg. **Spelform:** 3 r 20 min, 4 r 45 min, 3 r 2 t. Priser: 3000 + beroende på deltagarantal, därtill ratingpriser och gruppriser. **Anmälan:** senast 1/11 genom insättning av startavgiften Kr 125:- (juniorer 50:-) på pg SK Kamraterna 41448-2. Ange ratingtal. **Uppplysningar:** Ingvar Gummesson, 031/554385, Lennart Larsson, 031/308672.

Karlstads Allmänna SS - Solstadsträffen

Se separat annons.

Utländska turneringar

Köpenhamn 4. Politiken Cup 13-23/10. Inbjudningsturneringar GM och IM samt **öppen huvudturnering** 7-8 ronder schweizer med start 14-17/10. **Anmälan:** senast 13/9 till Allan T. Laursen, Lyngborgshave 32 st.th., 3460 Birkerød, Danmark (0)2812403.

Lars Bäckström

Per Thorén juniormästare

I en av de jämnaste och mest svårbedömda juniorfinaler genom tiderna utgick till sist sjuttonåringen Per Thorén, Schack-08 Norrköping, som segrare och ny svensk juniormästare. Rickard Winsnes, SS Manhem, Göteborg, hade en halvpoäng mer än de övriga i åttamannagruppen före sista ronden och alltså en god chans att vinna finalen. Nu fick han höja sig med en mycket hedrande andraplats.

Bara av dessa inledande rader förstår var och en att junior-SM i Karlskrona kom att bjuda på all den spänning och dramatik man kunde önska. Och som vanligt i detta sammanhang framträdde en rad nya talanger i rampljuset. Men slutsegraren Per Thorén är minsann inget oskrivet blad! Redan i Gävle förra året gjorde han en uppmärksammad insats i finalen bl.a. genom att vinna partiet mot Hans Jonsson, som han nu efterträder som titelinnehavare. För Schack-08 är det en stor framgång att ha stått fadder för juniormästarna två år i följd!

Per Thorén är född den 5 oktober 1965. Förutom gruppsegern i JSM förra året har han på meritlistan två andraplatser i Östergötlands JDM och en femteplats i årets Öppna JSM i Sundsvall. Han har en mycket sund men ändå uppfinningsrik spelstil och måste betecknas som ett klart framtidslöfte på de arenor som nu väntar honom. Att han kan slå hårt och skoningslöst när motståndaren ger honom chansen, visar följande miniatyr från kvalificeringen:

Nr 152 SICILIANSKT

Per Thorén — Göran Wärdell

1. e4 c5 2. c3 Sf6 3. e5 Sd5 4. d4 c × d4 5. c × d4 d6 6. Sf3 Sc6 7. Lc4 Sb6 8. Lb3 e6 9. 0-0 d × e5 10. d × e5 D × d1 11. T × d1 Le7 12. Sc3 a6 13. Se4 Sb4 14. Sd6† L × d6 15. T × d6 Sd7

På 15. - S4d5 följer 16. Le3 S × e3 17. T × b6 Sd5 18. L × d5 e × d5 19. Td1 med bondevinst.

16. Le3 Sc6 17. Tad1 Scb8

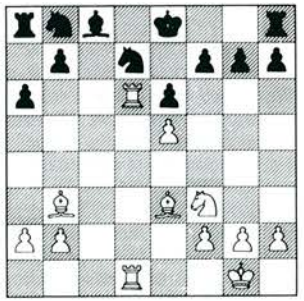

Årets juniormästare — Per Thorén. Foto: Lennart Elander.

18. L × e6! Ke7

Eller 18. — f × e6 19. T × e6† Kf8 20. Lc5†! S × c5 21. Td8† Kf7 22. Sg5 matt.

19. L × f7 **1-0**

Slutet hade blivit 19. — K × f7 20. Sg5† Kf8 21. e6 Ke7 22. e × d7 L × d7 (22. — S × d7 23. Te6 med matt) 23. Lc5

Anm. för TfS av Per Thorén

Juniorkvalificeringen

Med sammanlagt 183 juniorer fördelade på de åtta kvalgrupperna visade JSM i Karlskrona större bredd än på många år. Man hade gott om sväng-

rum och spelade under idealiska förhållanden, eftersom nästan hela Sporthallen stod till förfogande under första SM-veckan. Grupperna sinsemellan var mycket jämna men inom varje grupp var spännvidden stor — det kunde skilja 800 ratingpoäng mellan de högst och de lägst rankade.

Striden om finalplatsen var som vanligt hård i nästan alla grupper och följande resumé ger bara en ofullständig bild av vad som egentligen hände. Många av de juniorer som inte fick så stor del av poängskörden, kunde emellertid trösta sig med priser. Inte mindre än 14 stycken i varje grupp fick vandra fram till det generösa prisbord som arrangörerna på fredag slog upp i det fria utanför Sporthallens entré.

Grupp 1: Ända till sjätte ronden var Caissa på den Italien-tränade nordskåningen Lukas Sjöbergs sida. Han ledde en poäng före det övriga fältet efter att ha remiserat mot sina två högstrankade konkurrenter och vunnit resten. Då möter han Håkan Östling, Torskors, och förlorar. Tre man på 5 poäng och olidlig spänning inför sista ronden. Dan Östergaard, Rockaden, Stockholm, tar sin chans och vinner mot Östling och blir därmed en kvalitetspoäng före Lukas, som också vinner. Östergaard går till finalen och förra årets finalist, Lars-Göran Eklund, Skara, blir trea efter förlust mot Manhems Jan Bergstrand, som blir fyra före Östling, femma.

Grupp 2: Även här blir det tillspetsat mot slutet och avgörande på kvalitet, som ger förhandsfavoriten Peter Bjarnehag, Solna, rating 2161, gruppsegern före den stora överraskningen Thomas Johansson, Ljungby, rating 1778. Peter hade vunnit mot Thomas redan i rond 3 men tappade en poäng i rond 6 mot manhemiten Erik Zackrisson. Under tiden samlade Thomas i ladorna och blev alltså god tvåa på samma partipoäng som Bjarnehag. I slutronden besegrade han blivande trean, Thomas Fernqvist, Linde, och tidigare också Rödebys Håkan Greiff, som ändå blev fyra.

Grupp 3: Äntligen en gruppsegrare halvpoängen före sina konkurrenter! Robert Lindegren, Vällingby, tog ledningen i ensamt majestät i rond 5 och kunde löpa avstannande i mål med två remier, varav en mot trean Richard Wessman, Åkersberga. På andra plats en halv kvalle före Richard finner vi Joacim Fredriksson, Vanneberga, som gick obesegrad genom juniorkvalet. Mikael Lennartsson, Vikbolandet, blev fyra, ensam på 5½.

Grupp 4: Gruppen hade två spelare som var i final förra året: Per Thorén, Schack-08, och Göran Åström, Danderyd, Båda startade fint men hade en följeslagare i poängplockning, Carl-Fredrik Johansson, Vårberg. Och det var "Carla" som egentligen avgjorde saken — först genom att besegra Åström i sjätte ronden och sedan genom att bli besegrad av Thorén i sjunde. Därmed blev Thorén på nytt välförtjänt finalist, en hel poäng före Åström, tvåa, Kim Neelakantan, Passanten, trea, Per Alfredsson, Kalmar, fyra, och Karl Johan Moberg, Manhem, femma. De två sistnämnda gjorde veritabla långspurter och Karl Johan passade på att slå Carl-Fredrik i sista ronden, därmed "förvisande" honom till sjätte plats.

Grupp 5: Håkan Alm, Strängnäs, topprankad i gruppen, gick obesegrad fram ända till slutet, då han stod som segare ensam på 6½. Sensationellt bra spelade Slavko Cicak, Hallunda, som med 1508 i rating inte hade någon respekt för "noblessen". Han klarade remi både mot gruppsegraren och blivande trean, Ari Ziegler, AK 77 Göteborg, och tog en fin andraplats. Goda 5 poäng, därmed fyra resp. femma, noterades av Christer Hage, Södertälje, och Niklas Kjellqvist, Skara.

Grupp 6: Hemmafavoriten Kjell-Uno Petersson, Rödeby, kände nog ett hårt tryck inför uppgiften men lyckades och vann gruppen, ensam om 6 poäng. det började vackert med fyra raka, sista pinnen värdefull eftersom motståndaren hette Thore Ångqvist, Rockaden, Stockholm, med 100 ratingpoäng mer. Sedan förlorade Kjell-Uno mot "Lassaren" Per Vernersson och det var tveksamt hur det skulle gå. Men i näst sista ronden fick Kjell-Uno oväntad hjälp av distriktskollegan och namnen Jens Petersson, som bankade Ångqvist. I slutronden remiserade Peterssönerna och saken var klar. Det hjälpte inte att Ångqvist besegrade blivande femman Örjan Åsberg, Solna. Kjell-Uno Petersson blev etta, Thore Ångqvist tvåa och Jens trea efter sin goda spurt. Fyran Henrik Persson, Gällivare, tog också fina 5½ poäng.

Grupp 7: Också i den här gruppen återfanns många stora talanger och allt var oklart till rond 6, då Rikard Winsnes, Manhem, avgjorde med seger över Karlstads hopp, Bengt Eriksson. Den senare lade på ett par extra kol och vann de två sista partierna, varav ett mot Niklas Cederqvist, Skara, som blev trea på bäst kvalitet bland fempoängarna. För Winsnes räckte två remier för en uppmärksammad gruppseger, ena halvan mot Olle Häggström, Söderhamn, som debuterade fint i JSM med sin fjärdeplats. Bengt Eriksson kom halvpoängen efter Winsnes och tog en solklar andraplats.

Grupp 8: Kanske den mest ovissa gruppen av alla. Magnus Holm, Märsta, gjorde en rivstart med tre raka segrar, en av dem mot Stefan Sandén, Passanten, som till sist ändå kom trea. Men så bromsades Magnus av två remier, bl.a. mot Peter Collett, Wasa, och mötte i sjätte ronden den hittills rätt okände Jari Smolander, Hallstahammar. Det blev en avgörande drabbning med Jari som segrare. För honom räckte det sedan med två remier för att kunna hålla undan för Holm och ta hem gruppsegern på kvalitet. Något av ett genombrott för Jari Smolander men också en stark prestation av Magnus Holm. På 5 poäng (efter Sandén) placerade sig Eric Carlsson, Umeå, Peter Collett, Wasa, och Håkan Swan, Fagersta.

JSM-kvalet — de tio bästa i varje grupp:

Grupp 1: 1. Dan Östergaard, SK Rockaden, Stockholm, 6 (35), 2. Lukas Sjöberg, Vanneberga SK, 6 (34), 3. Lars-Göran Eklund, Skara SS, 5½, 4. Jan Bergstrand, SS Manhem, Göteborg, 5 (35,5), 5. Håkan Östling, Torskors SK, 5 (35), 6. Rikard Andersson, Wasa SK, Stockholm, 5 (32), 7. Krister Karlsson, Alingsås SS, 5 (27), 8. Kenth Ericsson, Avesta SS, 4½ (34), 9. Lars Elfverson, Kalmar SK, 4½ (33), 10. Per Ljus, Eslövs SK, 4½ (29,5).

Grupp 2: 1. Peter Bjarnehag, Solna SS, 6 (35,5), 2. Thomas Johansson, Ljungby SK, 6 (34,5), 3. Thomas Fernqvist, Linde SK, 5½ (34), 4. Håkan Greiff, Rödeby SK, 5½ (33,5), 5. Petter Schiller, Limhamns SK, 5 (33), 6. Johan Åkerhed, Torskors SK, 5 (32,5), 7. Fredrik Attefall, Schack-64, Haparanda, 4½ (35), 8. Erik Zackrisson, SS Manhem, Göteborg, 4½ (34,5), 9. Fredrik Lundholm, SS Manhem, Göteborg, 4½ (33,5), 10. Peter Christiansson, SK Rockaden, Stockholm, 4 (32).

Grupp 3: 1. Robert Lindegren, Vällingby SS, 6½, 2. Joacim Fredriksson, Vanneberga SK, 6 (35,5), 3. Richard Wessman, Åkersberga SK, 6 (35), 4. Mikael Lennartsson, Vikbolandets SK, 5½, 5. Robert Andersson, Jönköpings SS, 5 (33), 6. Stefan Andersson, Torskors SK, 5 (32,5), 7. Jonas Bygren, Värnamo SK, 4½ (38,5), 8. Peter Nielsen, Eslövs SK, 4½ (34,5), 9. Niclas Hedin, Täby SK, 4½ (27), 10. Christer Carlsson, Skultuna SK, 4 (34,5).

Grupp 4: 1. Per Thorén, Schack-08, Norrköping, 6½, 2. Göran Åström, Danderyds SK, 5½ (36,5), 3. Kim Neelakantan, SK Passanten, Huddinge, 5½ (31,5), 4. Per Alfredsson, Kalmar SK, 5½ (30), 5. Karl Johan Moberg, SS Manhem, Göteborg, 5½ (29), 6. Carl Fredrik Johansson, Vårbergs SK, 5 (32,5), 7. Pelle Lindberg, Täby SK, 5 (30,5), 8. Sven Ångskog, Sandvikens SK, 4½ (38), 9. Olof Swahnberg, Oskarshamns SS, 4½ (34,5), 10. Arno Marcussen, SS Luleå, 4½ (31,5).

Grupp 5: 1. Håkan Alm, Strängnäs SS, 6½, 2. Slavko Cicak, Hallunda SK, 6, 3. Ari Ziegler, AK 77, Göteborg 5½, 4. Christer Hage, Södertälje SS, 5 (31), 5. Niklas Kjellqvist, Skara SS, 5 (29), 6. Stefan Östling, SS Manhem, Göteborg, 4½ (36), 7. Kenneth Karlsson, Wasa SK, Stockholm, 4½ (35), 8. Kjell Jansson, Linde SK, 4½ (31,5), 9. Magnus Håkansson, Kalmar SK, 4½ (31), 10. Robert Åström, SS Luleå, 4 (34,5).

Grupp 6: 1. Kjell-Uno Petersson, Rödeby SK, 2. Thore Ångqvist, SK Rockaden, Stockholm, 5½ (34,5), 3. Jens Petersson, Schackv. Karlskrona, 5½ (34), 4. Henrik Persson, Gällivare SS, 5½ (30), 5. Örjan Åsberg, Solna SS, 5 (35), 6. Niklas Ivenholt, Lidköpings SS, 5 (34,5), 7. Timo Saarenpää, Linde SK, 5 (33), 8. Per Vernersson, Linköpings ASS, 4½ (36,5), 9. Henrik Fabri, Lunds SK, 4½ (31), 10. Joakim Hammarklou, Schack 08, Norrköping, 4½ (28).

Grupp 7: 1. Rikard Winsnes, SS Manhem, Göteborg, 6½, 2. Bengt Eriksson, Karlstads ASS, 6, 3. Niklas Cederqvist, Skara SS, 5 (35,5), 4. Olle Häggström, Alliance, Söderhamn, 5 (33), 5. Jonas Nilsson, Njudungs SK, 5 (31,5), 6. Claes Leijonhuvud, Lunds SK, 4½ (35), 7. Patrik Rundqvist, Linde SK, 4½ (34,5), 8. Ulf Norell, Gnarps SK, 4½ (33,5), 9. Christer Ljung, Hallunda SK, 4½ (33), 10. Per-Ola Flennegård, Ljungby SK, 4½ (28,5).

Grupp 8: 1. Jari Smolander, Hallstahammars SK, 6 (34,5), 2. Magnus Holm, SS Delectus, Märsta, 6 (33,5), 3. Stefan Sandén, SK Passanten, Huddinge, 5½, 4. Eric Carlsson, SK Rockaden, Umeå, 5 (36), 5. Peter Collett, Wasa SK, Stockholm, 5 (35), 6. Håkan Swan, Fagersta SS, 5 (32,5), 7. Robert Callergård, Solna SS, 4½ (34,5), 8. Roland Lundberg, Vanneberga SK, 4½ (34), 9. Peter Sundberg, SS Manhem, Göteborg, 4½ (32), 10. Robert Tisell, SS Manhem, Göteborg, 4½ (31,5).

JSM-finalen

Finalen började försiktigt med en massa remier i de fyra första ronderna. De tre följande blev så mycket mer kampbetonade. Thorén tog led-

	1	2	3	4	5	6	7	8	P
1. Per Thorén	—	½	1	0	½	1	1	½	4½
2. Rickard Winsnes	½	—	0	1	1	½	1	0	4
3. Robert Lindegren	0	1	—	½	½	1	0	½	3½
4. Peter Bjarnehag	1	0	½	—	½	½	0	1	3½
5. Kjell-Uno Petersson	½	0	½	½	—	½	1	½	3½
6. Dan Östergaard	0	½	0	½	½	—	1	1	3½
7. Håkan Alm	0	0	1	1	0	0	—	1	3
8. Jari Smolander	½	1	½	0	½	0	0	—	2½

De fyra finalister som kom lika på 3½ poäng har särskiljts dels genom inbördes resultat, dels genom resultat mot Per Thorén.

ningen genom seger över Robert Lindegren, Vällingby, och Winsnes, finalens Benjamin, slog sensationellt Peter Bjarnehag, Solna. Den senare tog revansch genom att i näst sista ronden besegra Thorén och Winsnes kunde passera genom ytterligare en helpoäng, nu mot Rödebys Kjell-Uno Petersson. I slutronden slogs så Winsens' segerdrömmar i kras av Jari Smolander, Hallstahammar, medan Thorén satte pricken över i genom sin vinst över Dan Östergaard, Rockaden, Stockholm. Det mesta framgår av turneringstabellen.

*

Nr 153 KUNGSINDISKT

Robert Lindegren — Per Thorén

1. d4 g6 2. c4 Lg7 3. e4 d6 4. Sc3 Sf6 5. Le2 0-0 6. Sf3 e5 7. 0-0 Sc6 8. d5 Se7 9. Se1 h6?! 10. f3 g5 11. g4 (?) Sg6 12. Le3 Sf4 13. Sd3 h5 14. S×f4 e×f4 15. Ld4 h×g4 16. f×g4 Sd7 17. Sb5 a6 18. L×g7

Om 18. Sa7 så 18. — T×a7 19. L×a7 b6.

18. — K×g7 19. Sd4 Se5 20. h3 Th8 21. Kg2 Df6 22. b4

Vit försöker genomföra c5 men det är i senaste laget.

22. — Ld7 23. Sf3?

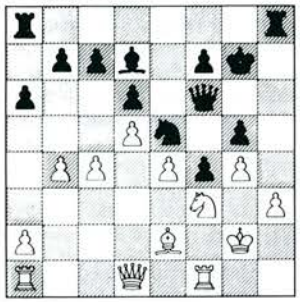

23. — L×g4! 24. h×g4 S×g4 25. Dd3?

25. Db1? Se3† 26. Kf2 g4 27. Tg1 Th2† 28. Ke1 Dc3† 29. Sd2 f3 och svart vinner. Det bästa för vit hade varit. Dd4 men svart vinner efter 25. — Se3† 26. Kf2 Th2†!

25. — Se3† 26. Kf2 g4

Med hotet Th2†

27. e5 d×e5 28. De4 S×f1 29. T×f1 g×f3 30. Tg1† Kf8 31. L×f3 Th2† 32. Lg2 f3

Framtvingar dambyte.

33. D×f3 D×f3 34. K×f3 Ke7 35. Kg3 Th6 36. c5 Tg6† 37. Kf2 Tag8 38. a4 e4 39. b5 e3† 40. Kf1 e2† 41. Kf2 T×g2† 0-1

Anm. för TfS av Per Thorén

Nr 154 KUNGSINDISKT I FÖRHAND

Robert Lindegren — Håkan Alm

1. Sf3 Sf6 2. g3 g6 3. Lg2 Lg7 4. 0-0 0-0 5. d3 d5 6. c3 c6 7. Sbd2 Dc7!?

Lämnar plats åt tornet på d8 och understödjer e5.

8. e4 d×e4 9. d×e4 Td8 10. Dc2 Sbd7 11. h3 Sc5

Hotar gå till d3 och byta av löparen på c1.

12. Se1

Garderar d3 samtidigt som f-bonden får fritt fram.

12. — e5 13. b4 Se6 14. Sb3 b6 15. f4 La6 16. Tf2

16. c4 är sämre då svart får fältet d4.

16. — e×f4 17. g×f4 Sh5 18. e5 Td7 19. Le3

19. f5 förlorar bonde efter L×e5 då det ej går att slå på e6 för Lh2† följt av Sg3†, Sf1† och Dh2 matt.

19. — Lh6 20. De4 Lb7 21. Sc2 Sg3 22. Df3 Sf5 23. Scd4 Se×d4 24. S×d4?

24. c×d4 är bättre. Nu får svart ett farligt angrepp.

24. — Sh4 25. De2 S×g2 26. T×g2 c5 27. Sf3 Dc6 28. Tf1 De4! 29. Tg4 Td3 30. Kf2

Enda draget.

30. — c×b4 31. c×b4 Tc8

Hotar Tcc3.

32. Sg5?!

För att få slut på angreppet offrar vit två lätta pjäser för torn.

32. — T×e3 33. S×e4

Naturligtvis inte D×e3 för Tc2†

33. — T×e2† 34. K×e2 L×e4 35. Tgg1 Ld5

Vinner bonde och med två lätta + bonde mot torn är vinsten ett faktum.

36. Tc1 T×c1 37. T×c1 L×f4 38. Tc8† Kg7 39. a4 L×e5 40. Td8 Lb3 41. Ta8 L×a4 42. T×a7 Lb3 43. Kd3 b5 44. Ke4 Ld6 0-1

Anm. för TfS av Håkan Alm

Lennart Hansson

Nervkrig om VM-kvalet skakar FIDE

Lördagen den 6 aug. satt stormästaren Viktor Kortjnoj, Schweiz — f.d. Sovjet, vid ett schackbord i Passadena, Kalifornien. Han skulle spela VM-kvalsemifinal mot 20-årige stormästaren Garri Kasparov, Sovjet, men denne hade inte kommit. Kortjnoj spelade 1. d4 och satte igång motståndarens klocka. En timma gick varefter Kortjnoj förklarades som segrare på walk-over. Därmed hade Världsschackförbundet (FIDE) kastats in i sin värsta kris hittills, och nästa års VM-match stod inför ett minst sagt ovisst öde.

Händelsen i Passadena hade föregåtts av ett långt och bittert meningsutbyte, för att inte säga nervkrig, mellan FIDE:s president Florencio Campomanes och den Sovjetiska schackfederationen. Den bittra fejd som nu skakar FIDE kan följas dag för dag i ''notväxlingen'' mellan Campomanes och Moskva.

15 maj skulle de länder som önskade arrangera kandidatmatcherna mellan Kortjnoj-Kasparov resp. Smyslov, Sovjet-Ribli, Ungern, ha lämnat sina anbud till FIDE. För matchen Kortjnoj-Kasparov förelåg tre bud: 1. USA med Passadena som spelplats och 100.000 SFr. i prissumma. 2. Holland med Rotterdam som spelplats och 100.000 SFr. i prissumma. 3. Spanien med Las Palmas som spelplats och 25.000 SFr. i prissumma. För matchen Smyslov-Ribli förelåg inga anbud.

17 maj befordrade Campomanes anbuden till spelarna, samtidigt som sovjetiska och ungerska federationerna underrättades om att inga anbud förelåg betr. matchen Smyslov-Ribli. Kasparov föreslog Las Palmas i första hand och därnäst Rotterdam. Kortjnoj uttalade sig för Rotterdam. Campomanes beslöt förlägga matchen till Passadena. Han grundade sitt beslut på en bestämmelse i FIDE-reglementet som säger att FIDE:s generalförsamling bestämmer vilka federationer som får organisera kandidatmatcher, men mellan de årliga mötena beslutar dock presidenten ensam. Vid val av spelplats skall presidenten vidare beakta villkoren (de ekonomiska) propagandaeffekten, klimatet och spelarnas önskemål. Campomanes ansåg att han vid valet av Passadena följt FIDE-reglementet.

1 juni beslutar Campomanes att matchen Smyslov-Ribli skall gå i Abu Dhabi i Förenade arabemiraten, som under hand lämnat ett anbud.

13 juni accepterar Ribli Campomanes val.

29 juni. Efter en månads fruktlösa försök att påverka Campomanes publicerade Sovjets schackfederation en protest i vilken C. anklagades för brott mot FIDE:s statuter, då han valde Passadena som inte nämnts av någon spelare. Även valet av Abu Dhabi var emot reglementet, eftersom Smyslov aldrig var tillfrågad och klimatet där var olämpligt för spel i augusti. Med hänvisning till sovjetspelarnas uppfattning inlades en bestämd protest mot presidentens ''olagliga beslut'', och krav ställdes att omgående sammankalla FIDE:s verkställande råd eller uppskjuta matcherna till FIDE-kongressen i Manila i oktober.

29 juni. Campomanes avvisar protesten i fräna ordalag. Spelarnas önskemål är enl. reglementet bara en av fyra faktorer att ta hänsyn till, förklarar han, och säkerligen inte den viktigaste. Betr. matchen Smyslov-Ribli påminde C. om att sovjetfederationen inte besvarat hans förfrågningar. Eftersom bara ett anbud förelåg, inskränkte sig spelarens val till att avslå eller acceptera. C. skriver att sovjetfederationen tidigare vant sig vid att ''hunsa'' hans företrädare. Den nuvarande presidenten kompromissar inte om FIDE:s vidare intressen och står därför fast vid sitt tidigare beslut att matcherna skall börja i Passadena den 29 juli och i Abu Dhabi den 31 juli, heter det.

1 juli. Telex från Moskva som avvisar Campomanes argument som taktlösa och orättvisa.

5 juli. Campomanes vädjar till sovjetfederationen att övertala Smyslov och Kasparov att spela. Erinrar om att semifinalerna och finalen måste vara klara före nyår, och förklarar sig villig att sammankalla verkställande rådet till ett brådskande möte. C. beklagar att hans telex av 29/6 uppfattats som taktlöst och orättvist; det var ej meningen.

12 juli. Campomanes överlägger i Moskva med Sovjets schackfederation om tolkningen av de omstridda paragraferna i FIDE-reglementet.

15 juli. Sovjetfederationen upprepar sin tidigare protest, begär uppskov med matcherna och anklagar ånyo Campomanes för att ha kränkt

FIDE-reglementet. Det tilläggs att när Kasparov valde Las Palmas och Rotterdam tänkte han särskilt på att den amerikanska regeringen inte lämnat garantier för sovjetiska representanters eller diplomaters säkerhet i Passadena eller fria tillträde dit.

15 juli påminner Campomanes om att Smyslov den 12 juli förklarat sig villig spela i Abu Dhabi på vissa villkor som uppfyllts och meddelats Moskva 14 juli. Under överläggningarna hade C. fått intrycket att överensstämmelse förelåg om FIDE-presidentens rätt att bestämma spelplats mellan kongresserna. C. avviser därför varje insinuation om kränkning av FIDE-reglementet. De problem som uppstått hade inget med schack eller personligheter att göra utan bottnade i befarade politiska faktorer, hävdar Campomanes. FIDE fattar sina beslut uteslutande efter schackliga överväganden, förklarar C. som uppskjuter matcherna en vecka till 5 aug.

17 juli Sovjetfederationen erbjuder som kompromiss att låta matchen i Abu Dhabi gå förutsatt att C. omprövar sitt beslut om Passadena.

19 juli. Campomanes avvisar kompromissförslaget.

29 juli Verkställande rådet sammanträder i Madrid och stöder med stor majoritet Campomanes mot Sovjet.

31 juli. Förenade Arabemiraten drar tillbaka sitt anbud att arrangera matchen Smyslov-Ribli.

3 aug. Meddelar Kasparov och Smyslov att de inte ställer upp till spel. Kasparov ber sovjetfederationen vidta åtgärder så att VM-kvalet kan genomföras på ''normala'' villkor.

4 aug. Sovjetfederationen signalerar bojkott av Campomanes och FIDE; förklarar sig beredd att föra direkta förhandlingar med de fyra spelarna och deras förbund. Syftet är att genomföra matcherna ''i överensstämmelse med fastställda regler''.

6 aug. Kortjnoj utropas till segrare utan spel i Passadena.

9 aug. Campomanes förklarar Ribli som segrare eftersom han i motsats till Smyslov samarbetat med arrangörerna i Abu Dhabi. Senare godkänner Ribli beslutet att spela finalmatch mot Kortjnoj. Ungerska schackförbundet sluter däremot upp bakom Sovjet.

10-11 aug. I två uttalanden förnyar Sovjetfederationen sina protester mot Campomanes ''olagliga'' handlingar. Krav ställs att alla hans beslut om semifinalerna skall upphävas av den kommande kongressen. Campomanes har medvetet skapat en konflikt som utgör en fara för schackvärlden, heter det.

*

Avgörandet i konflikten om VM-kvalet faller vid kongressen i oktober. Vem vinner: Campomanes eller Sovjet? Utgången är inte given.

Thure Jacobsson †

Thure är borta. Tävlingsledaren som alltid fanns på plats och hade allt ordnat, när man kom till någon av förbundets tävlingar. Thure var eldsjälen i gotländskt schack, och han var Gotlands Schackförbunds ständige sekreterare från det att förbundet bildades år 1937 och till sin bortgång nu i maj 1983. Thure blev 76 år och hans stora, alltid vakna, intresse sedan halva 1930-talet har varit att spela schack, organisera schacktävlingar och lära ungdomar att spela schack samt tänka på allt inom förbundet, så att allt skulle fungera på bästa sätt. Thure har även tillhört Sveriges Schackförbunds styrelse. Schackkongressen i Visby 1945 var Thures verk och många — ja kanske tusentals andra tävlingar under årens lopp. — Vem skall kunna ersätta honom? Vi minns honom med tacksamhet.

K E Gannholm

*

Tack Thure Jacobsson. Tack för allt som du gjort för gotländskt schack. Utan dig hade Gotlands Schackförbund aldrig blivit vad det blev. All din fritid offrade du för schacket, uteslutande av idéella skäl. Du tänkte aldrig på din egen ära utan arbetade mest i det tysta. Din spelstil visade en öppen och ärlig karaktär. Dina partier blev aldrig något tråkschack med vinst till varje pris utan tvärtom så tog du risker med dina fantasirika vackra kombinationer. Du lyssnade hellre till den sträng som brast än att aldrig spänna en båge. Hundratals ungdomar har du lärt upp i det ädla spelet och gett dem en meningsfylld fritidssysselsättning. I många år var du den mest kvalificerade kandidaten till kulturpriset.

Du var alltid spelets gentleman. Det blir ett tomrum och en stor förlust för dina närmaste och hela Gotlands schackvärld. Ditt namn skall aldrig glömmas i Gotlands Schackhistoria. Vila i frid, gode vän, och farväl.

Ax. O. Larsson

* * *

Samlare!

Årg. 1905-1957 av Tidskrift för Schack är till salu. Tillskriv Sigfrid Trygg, Havstenavägen 40, 541 43 Skövde och angiv vilka årgångar ni är intresserad av. Ni kommer att få prislista.

Lennart Hansson

Dansk storstjärna i vardande - Curt Hansen

Den gångna sommaren har inneburit det definitiva genombrottet för 18-åriga dansken Curt Hansen som internationell elitspelare. Vid lag-EM i Plovdiv i Bulgarien nådde Hansen vid andra bordet 2,5 poäng av sju med förluster mot stormästarna Polugajevskij, Sovjet och Gligoric, Jugoslavien men spelade övriga partier remi, bl.a. mot stormästarna Nunn, England, Ribli, Ungern, och Sosonko, Holland. Så följde delad förstaplats med stormästaren Adorjan, Ungern, vid Multi-Tabs-turneringen i Gladsaxe och Farum. Det var första gången som en dansk spelare förutom Bent Larsen vunnit en stormästarturnering.

Omedelbart därefter ställde Hansen upp i turneringen om nordiska mästerskapet i Esbjerg och vann. Inte sedan Fridrik Olafsson, Island, för trettio år sedan vann NM har vi haft en så ung nordisk mästare. Tidigare i år har Curt Hansen låtit tala om sig i andra sammanhang. Han blev tvåa i junior-EM som han vann 1982 och i påskas dansk mästare, den yngste i landets schackhistoria. Nu vilar han från schacket och har siktet inställt på förestående studentexamen. Sedan är det dags att återvända till schacklivet, nu som heltidsspelare. Allt enligt ett intervjuutalande i den utmärkta bulletinen från nordiska mästerskapet.

Multi-Tabs 1983

Gladsaxe Skakforening och Farum Skakklub som i år firar 50-årsjubileum stod som arrangörer av stormästarturneringen Multi-Tabs 1983 i vilken fyra stormästare, fyra int. mästare och två FIDE-mästare deltog. Det blev en jämn och spännande turnering där ingen av deltagarna undgick nederlag. Före sista ronden delade fyra spelare första plats, nämligen Adorjan, Curt Hansen, Jens Kristiansen och Lars Karlsson. Adorjan säkrade ena segerplatsen efter vinst mot Pia Cramling som satte bort damen i en ställning där remi låg inom räckhåll. Curt Hansen mötte Speelman som i tidsnöd offrade damen för att forcera sin e-bonde i dam, men Hansen kontrade fint och avgjorde med ett mattangrepp. Lars Karlsson som brukar vara framgångsrik i danska turneringar fick utstå en svår pers mot Erling Mortensen men svensken höll efter starkt försvar remi. Pia Cramling som kort dessförinnan gått obesegrad genom den stora öppna turneringen i Berlin där hon placerat sig på delad 11:e plats bland 270 deltagare, startade i motdrag med två nederlag men hade därpå en stark period med 3,5 poäng på fem ronder, bl.a. remier mot stormästarna Karlsson och Speelman. De två avslutande omgångarna blev dock poänglösa. Den största negativa överraskningen var väl Speelmans resultat: sju remier och två förluster. Den största positiva överraskningen var förstås Curt Hansens utmärkta insats — för första gången hade som sagt en annan dansk spelare än Bent Larsen vunnit en stormästarturnering.

* * * *

				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	P
1. IGM	Andras Adorjan	Ungern	2535	-	1	½	1	0	½	1	1	½	½	6
2. IM	Curt Hansen	Danmark	2450	0	-	½	½	1	½	1	1	1	½	6
3. IM	Jens Kristiansen	Danmark	2430	½	½	-	½	0	½	1	1	½	1	5½
4. IGM	Lars Karlsson	Sverige	2505	0	½	½	-	½	½	½	1	1	1	5½
5. IM	Erling Mortensen	Danmark	2435	1	0	1	½	-	1	0	1	½	0	5
6. FM	Jørn Sloth	Danmark	2375	½	½	½	½	0	-	½	0	½	1	4
7. WG-M	Pia Cramling	Sverige	2355	0	0	0	½	1	½	-	0	½	1	3½
8. FM	Bjarke Kristensen	Danmark	2300	0	0	0	0	0	1	1	-	½	1	3½
9. IGM	Jonathan Speelman	England	2535	½	0	½	0	½	½	½	½	-	½	3½
10. IM	Jonathan Tisdall	U.S.A.	2420	½	½	0	0	1	0	0	0	½	-	2½

Kat. 8. GM-norm 7. IM-norm 5.

Nordiska mästerskapet i Esbjerg

Multi-Tabs-turneringen följdes omedelbart av NM i Esbjerg där de nordiska länderna representerades av två spelare och Färöarna av en. Titelhållaren Knut Helmers, Norge, lämnade återbud i sista stund och ersattes av årets norske mästare IM Björn Tiller. För att turneringen skulle kunna ge stormästarresultat hade ungerske stormästaren Forintos också inbjudits. Han och hans två nordiska kolleger Sigurjonsson och Westerinen spelade under första hälften av tävlingen anmärkningsvärt svagt; först i sjätte ronden kunde Forintos som förste stormästare vinna ett parti. Forintos och Sigurjonsson ryckte upp sig i slutfasen och lyckades säkra en plats i mittfältet.

Mästerskapstävlingen formade sig till en dansk-svensk duell, där Lars-Åke Schneider under de fem inledande ronderna höll jämna steg med Curt Hansen och Ole Jakobsen. I sjätte ronden vann Hansen över Wedberg, sedan svensken missat en fortsättning som sannolikt var vinnande. I nästa omgång avsågades Schneider efter förlust mot Sigurjonsson tillsamman med Jakobsen som föll mot Wedberg. Nu hade Curt Hansen ryckt till sig en ledning på en poäng och det gällde nu att hålla undan för de farligaste konkurrenterna, d.v.s. de bägge svenskarna, eftersom luften gick ur Jakobsen på slutrundorna. Inför sista ronden var ställningen den att Hansen ledde med en halv poäng före Schneider och en poäng före Wedberg som efter en svag start spurtat starkt och hade en säker tredje plats. I sista ronden skulle Wedberg möta Schneider, medan Hansen hade på sin lott att spela mot Ziska från Färöarna som hittills inte hade tagit en enda poäng. Hansens taktik blev att avvakta händelseutvecklingen i partiet Wedberg-Schneider. Om Schneider vann skulle han spela på vinst men om Wedberg segrade skulle han nöja sig med remi. I det senare fallet skulle Hansen nå 8,5 poäng vilket räckte för GM-norm, eftersom Ziska som saknade internationell rating måste ta minst en halv poäng. Dessutom fick Hansen stormästarnormen på elva partier i stället för tio utan den färöiske spelaren. Hansen blev helt herre över situationen i partiet mot Ziska, och så snart det stod klart att Wedberg vunnit över Schneider, bjöd han remi som Ziska accepterade. Curt Hansen hade därmed förutom NM-titeln också fått en stormästarnorm och stormästartiteln låter nog inte vänta på sig alltför länge.

Hansen gick som ende spelare obesegrad genom NM-turneringen och hans spel under de bägge stormästarturneringen vittnar onekligen om en imponerande stabilitet. Wedberg och Schneider låg Hansen tätt i hälarna men visade inte samma stadga i spelet. Wedberg gick fint på slutet medan Schneider hade sin starka period i början. I varje fall kan konstateras att Hansen och svenskarna stod i en klass för sig. 16-årige Simen Agdestein hade IM-titeln inom räckhåll i sista ronden men missade normen med en halv poäng. Som en kuriositet kan nämnas att svensken Dan Hansson representerade Island. Han bor nu och arbetar på Island och ämnar bli isländsk medborgare. Hansson vann tidigare i år det isländska mästerskapet i schack.

*

Inom Danmark är nu krafter i gång att etablera Curt Hansen som storspelare när han avslutat sina skolstudier. Dansk Skak Union planerar att erbjuda Hansen ett sponsorkontrakt. Enligt detta skall Hansen delta i danska mästerskapen i landskamper och i GM-turneringar på dansk botten om unionen önskar detta. Som motprestation skall Dansk Skak Union ge ett månatligt understöd och hjälpa honom med att få inbjudningar till utländska GM-turneringar.

* * *

					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	P
1.	IM	C. Hansen	Danmark	2450	X	1	½	½	½	1	1	½	1	1	1	½	8,5
2.	IM	T. Wedberg	Sverige	2495	0	X	1	½	1	½	½	1	1	1	½	1	8
3.	IM	L-Å Schneider	Sverige	2445	½	0	X	0	½	1	1	1	1	½	1	1	7,5
4.	GM	G. Sigurjonsson	Island	2460	½	½	1	X	½	½	½	0	½	½	1	1	6,5
5.	IM	B. Tiller	Norge	2430	½	0	½	½	X	½	½	½	½	½	1	1	6
6.	GM	G. Forintos	Ungern	2450	0	½	0	½	½	X	1	0	½	1	1	1	6
7.		S. Agdestein	Norge	2400	0	½	0	½	½	0	X	1	1	½	1	1	6
8.	IM	O. Jakobsen	Danmark	2440	½	0	0	1	½	1	0	X	½	½	½	1	5,5
9.	GM	G. Westerinen	Finland	2385	0	0	0	½	½	½	0	½	X	½	1	1	4,5
10.	FM	E. Raaste	Finland	2375	0	0	½	½	½	0	½	½	½	X	0	1	4
11.		D. Hansson	Island	2320	0	½	0	0	0	0	0	½	0	1	X	1	3
12.		A. Ziska	Färöarna	2200	½	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	X	½

Kat. 7. GM-norm 8,5 av 11. IM-norm 6,5 11

STUDIER

Originalbidrag och lösningar till A. Hildebrand, Box 323 S-751 05 Uppsala 1P, Sverige

Studieturnering 1982

2287
Albert van Tets
Sydafrika
1 Pris

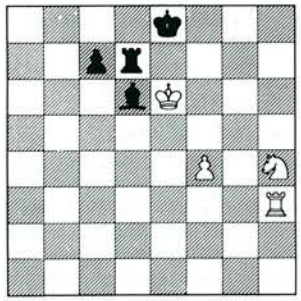

Vinst

2258
Jan Rusinek
Polen
2 Pris

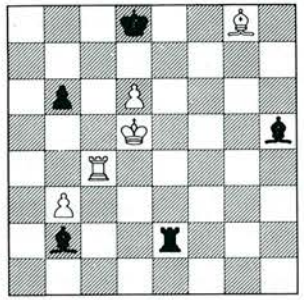

Remi

2290
Emilian Dobrescu
Rumänien
3 Pris

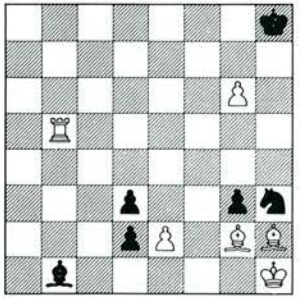

Remi

2236
A. Avni, J. Afek & J. Hoch
Israel
1 Hedersomnämnande

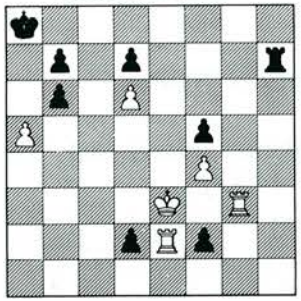

Remi

2235
F. Bondarenko & Al. P. Kuznetsov (†)
Sovjet
2 Hedersomnämnande

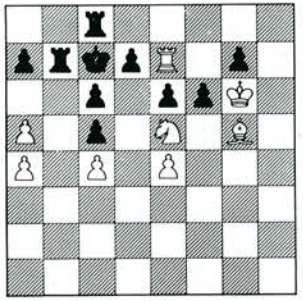

Vinst

2291
J. Akobija & V. Niedze
Sovjet
Omnämnande

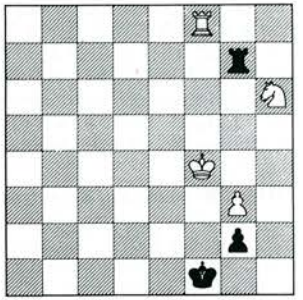

Remi

Domarberättelsen

I TfS' studietävling för år 1982 deltog 25 studier. Utgick gjorde studien 2259 av Dobrescu, som utöver ett tryckfel innhöll även ett allvarligare fel i form av olöslighet efter 1. a6 Lf3 2. Kc- e2 3. Kd2 e3† 4. Ke1 f5 och vit får nog vara nöjd om han lyckas klara remi genom patt.

Tävlingens allmänna nivå var inte så hög, men det fanns en del glädjeämnen. Min dom får följande utseende.

1 Pris — A. van Tets

En luftig partimässig studie med innehållsrikt spel. Efter naturliga drag vinner vit så småningom L, men i fortsättningen sätter svart alltjämt krokben för vit i form av skenbart dragtvång, så att utnyttjandet av vits materiella övertag blir möjligt endast på ett överraskande sätt — han tvingas ge den livsviktiga bonden! Studien gör ett mycket gott intryck genom sin ekonomi, oväntade vändningar och spel över nästan hela brädet. 1. Sf5 Lf8 2. Th8 Tf7 3. Tg8 Th7 4. Kf6 Tf7† 5. Kg6 Td7 6. Sg7† Ke7 7. f5 Td6† 8. Se6 Td1 9. T×f8 Tg1† 10. Kh5 Th1†(!) 11. Kg4 Td1 12. Ta8!! Kf6 13. Sg5!! (13. Ta5? Tg1† 14. Kf4 Tf1† 15. Ke4 Te1† 16. Kd4/16. Kd3 Te5! 17. T×e5 K×e5 18. Sd4 c5 = /

16. — Tf1 17. Ke4 Te1† 18. Kf4 Tf1† 19. Kg4 Tg1† 20. Kh3 Tf1 21. Sd4 Tf4 22. Td5 c5 =) 13. — Td4† (13. — Tg1† 14. Kf4 T×g5 15. Ta6† = med 12. Ta8!!) 14. Kh5 K×f5 15. Tf8† Ke5 16. Sf3† och vinner.

2 Pris — J Rusinek

Ett livligt och spännande spel leder till en överraskande modellpatt med fängslat torn i mitten av brädet. Återigen ett strålande exempel på författarens säkra teknik. 1. Kc6 b5! 2. K×b5 Tg2 3. Ld5 Tg5 4. Kc6! Le8† 5. d7 L×d7† 6. Kc5 Le6 7. Kd6 L×d5 8. Tc5 La3 9. b4 L×b4 patt.

3 Pris — E. Dobrescu

Denna studie behandlar det senaste WCCT-temat: D-förvandling med omedelbar patt. Eljest ser denna studie kanske inte så märkvärdigt ut, men temat har här dubblerats, vilket inte alls är så enkelt att genomföra. Därför är studien värd en belöning.

1. g7† Kh7 2. g8D† K×g8 3. Tb8† Kg7 4. Tb7† Kg6 5. Tb6† Kg5 6. Tb5† Kh4! 7. L×g3† K×g3 8. T×b1 d×e2 9. Lf1! och nu antingen a) 9. — d1D 10. T×d1 e×d1D patt, eller b) 9. — e1D 10. T×e1 d×e1D patt. 9. — Sf2† är bara en liten nyans.

1 HO — Avni, Afek, Hoch

Ömsesidiga T-offer, S-förvandling, tempospel sammanknippat med en visserligen redan känd pattställning utgör studiens huvudelement. 1. a×b6 Th8 3. Th3!! T×h3† 3. K×d2! (3. K×f2? Th2† 4. Ke3 d1S† 5. Kd2 T×e2† med vinst) 3. — f1S† 4. Ke1 Se3 5. Th2! Th4! 6. Ta2† Kb8 7. Th2! Kc8 8. Ta2! Th1† 9. Ke2! Th2† 10. Ke1 Sg2† 11. Kf1! Se3† 12. Ke1 Sc2† 13. Kd1 Se3† 13. Ke1 remi. Ett gott tillägg utgör bivarianten 1. — f1S† 2. Kf2 Th2† 3. Kg1! Th1†! 4. Kf/g2 Th2† med evig schack. Tyvärr lyckades författarna ej med inledningsdraget.

2 HO — Bondarenko/Kuznetsov

Studien saknar inte tragikomik: Inom kort sitter svart, som har T över, i en mindre behaglig bur! Svarts befrielseförsök pareras med en exakt K/-manöver. Att bygga upp dylika burar förutsätter i viss mån onaturliga ställningar och komplicerade varianter, något som brukar vålla lösarna huvudbry. 1. Lf4 Kd6 2. a6 Tbc7 3. Tf7! (3. T×g7? utgör en tematisk förförelse: 3. — f×e5 4. Lg5 Te8 5. Le7† T×e7 6. Tg8 Tf7! 7. K×f7 Tc8 8. T×c8 patt) 3. — f×e5 4. Lg5 Te8 5. Le7† T×e7 6. Tf8 Tf7 7. K×f7 g5 8. Tb8! g4 9. Ke8 g3 10. Kd8 g2 11. Tb1 och vinner.

Omn. — Akobija/Neidze

1. Td8! Ke2 1. Ta8† Kd2 3. Td8† Kc2 4. Tc8† Kb2 5. Tb8† Ka2 6. Ta8† Kb1 7. Tb8† Kc1 8. Tc8† Kd1 9. Td8† (9. Ta8? Tc7!) Ke2 10. Ta8† Kf1 (10. — Kf2 11. Ta8 g1D 12. Ta2†) 11. Td8! Te7 12. Td1† (12. Kg4? Ke2!) Te1 13. Td2? g1D 14. Sg4!! (Dragtvång) Te2 15. Td1† Te1 16. Td2! Dh1 17. Sh2† Kg1 18. Sf3† Kf1 19. Sh2† remi.

Ifall någon av ovanstående skulle visa sig vara felaktig före "karensfristens" utgång — den 1 november 1983 — så rycker i tur och ordning följande studier in: 2253 (Forsberg) och 2233 (Gurgenidze).

Turku, i juni 1983.

Pauli Perkonoja
FIDE:s domare för schackkomposition

Vi tackar vår f.d. medredaktör för det tidskrävande domslutet. Den definitiva domen — om några ändringar blir påkallade — kommer att publiceras i TfS 10/1983.

*

Notiser och rättelser

Vi nåddes för en tid sedan av meddelandet, att **Alexander P. Kuznetsov,** som är medförfattare till häftets 2235, avlidit. Han var född 1913 och till yrket trädgårdsingenjör. Han har publicerat ca 250 studier och även sysslat med problem. Var bl.a. samlare av studier och skivor av berömda sångare. Hans högsta utmärkelser inom studiekonsten var ett förstapris i Revista de Sah 1961 och ett förstapris i L'Italia Scacchistica 1964.

Allan Werle påpekar, att hans studie i TfS 3/1981 (2166) innehåller ett feltryck i lösningen: 4. — Sc7! Det skall naturligtvis vara 4. — Sb6. Därmed hoppas vi att malören är avklarad.

PRESS-STOP

Wiedenkeller överlägsen i Eksjö

Eksjö SK:s internationella turnering slutade med en mycket säker seger för Michael Wiedenkeller, 2½ poäng före närmaste konkurrent, segern innebar även en andra IM-inteckning.

Resultat: Wiedenkeller 8 poäng, Pribyl, Ernst 5½, Agdestein 5, Rothén, Bass 4½, Regan, Cocozza, Schneider 3½, Gustavsson 1½.

Wiedenkeller skriver om turneringen i nästa nummer av TfS!

***

Pia Cramling tog IM-inteckningar såväl i Gausdal som Gjövik, vilket tillsammans med hennes inteckning från Lloyds Band förra hösten kvalificerade henne för IM-titeln för män. Mins sagt raskt marscherat - givetvis återkommer vi även till detta i nästa nummer av tidskriften!

??? PROBLEM

Bidrag och lösningar till
LENNART LARSSON, Pl 6292,
S-443 00 Lerum.

14355. Anatolij Vasilenko & Evgenij Bogdanov, Kiev/Lvov (SSSR)

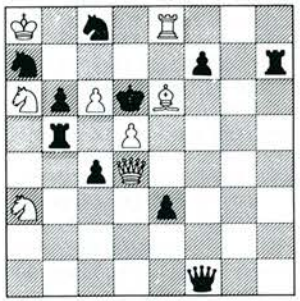

Matt i 2 drag.

14356. Halvar Hermanson, Unbyn.

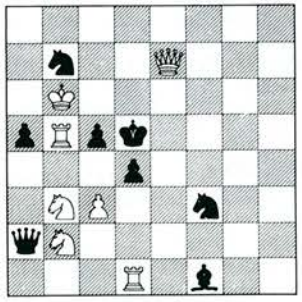

Matt i 2 drag.

14357. Örjan Lindberger, Bromma

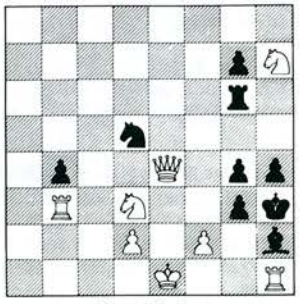

Matt i 2 drag.

14358. Boris I. Mucha, Rovno (SSSR) Vit: Kf7 Dh3 Td1 Th5 Lb1 Ld6 Sd3 Bb2 c5 f2 f6. Svart: Kd5 Tb4 Lg5 Sg7 Bb7 h6. Matt i 2 drag.

14359. E. A. Petrow, Urjupinsk (SSSR) Vit: Kh1 Da1 Tc7 Te7 Lf2 Sb5 Sg4 Bd3 f4. Svart: Kd5 Tb2 La3 Le6 Sc1 Sc2 Bb6 d7 g7. Matt i 2 drag.

14360. Lennart Larsson, Lerum. Vit: Kh4 Dd7 Tb1 Tg4 La5 Lg6 Sh7 Bc4. Svart: Ke5 Tc8 Sa4 Bc5 c6 d3 e2 e6 f4 h6. Matt i 2 drag.

14361. Cyril P. Swindley & Anders Lundström, Dorotea/Vindeln. (3 pris L 'Echiquier, Belgien, 1980-81.) Vit: Kg8 Dg3 Tb8 Tg5 Le8 Lf2 Sd4 Sg4 Bc2 d2 e4 e6. Svart: Kc4 Db2 Th3 Lh2 Sa2 Sb3 Bh7. Matt i 2 drag.

14362. Herberg Hultberg, Stockholm. Vit: Kc1 Ta4 Tc2 Se1 Ba2 b2 b3 d3. Svart: Ka1 Lh5 Sf5 Bd4. Matt i 3 drag.

14363. Örjan Lindberger, Bromma. Vit: Kh3 Td3 Lf1 Lg1 Sf8 Be4 f7 g2 h6. Svart: Kh8 Bd4 e3 e5 g3. Matt i 3 drag.

14364. Artur Hemmingsson. Vit: Ke8 Dg7 Sg4 Sh4 Be4 g3. Svart: Kh5 Ld1 Le1 Sc6 Sf1 Bb5 c3 e3 e7 h6 h7. Matt i 3 drag.

14365. Curt Stockman, Täby. Vit: Kb5 Lb7 Lg5 Bc6 g4. Svart: Ka7 Lb8 Bb6 c7 f7 h7. Matt i 4 drag.

14366. Jaroslav Brzozowicz, Czestochowa (Polen) Vit: Ka1 Ta4 Tb5 La6 Sa5 Ba2 b2 c5 e7 f4 f5. Svart: Kd5 Th1 Sg1 Ba7 b6 h2. Självmatt i 2 drag.

14367. Saturnin Limbach, Czestochowa. Vit: Kc1 Da2 Tc6 Tg2 Lg1 Sd5 Sf7 Bf3. Svart: Kd3 Ld8 Ba3 c2 c7 d6 g3. Självmatt i 3 drag.

14368. Herbert Hultberg, Stockholm. Vit: Kg2 Tf2 Sd2 Ba2. Svart: Ka1 Ta3 Ba4 b3. Hjälpmatt i 2 drag.

14369. Miroslav Bilý, Nýrsko (CSSR) Vit: Kf2 Lc4 Le1 Bc2. Svart: Kb6 Da7 Tb3 Sd7. Hjälpmatt i 3 drag. b) Tb3 på d3.

Lösningstävlingen. Med detta häftes problem börjar andra halvårets lösningstävlingar. Tävling 1 med tre priser på 100, 75 och 50 kr. samt tävling 2 med kr. 75, 50 jämte schackbok som priser. Tävling 1 omfattar samtliga i spalten införda uppgifter medan det i tävling 2 räcker med lösningar till alla kategorier av problem, som löses i 2 drag. Av ovanstående uppgifter nr 14355-61, samt 14366 och 68. Vidare utlottas i varje häfte två bokpris bland lösare, som sänder rätta lösningar till minst en tredjedel av problemen.

Välkomna med lösningar, helst före 20 oktober, till Lennart Larsson, Pl 6292, S-443 00 Lerum.

Bokpriserna i TfS 1 vanns av Orvald Lundgren, Nynäshamn och Ann Georgii-Hemming, Rimbo.

*

Kort vägledning för mindre rutinerade lösare. I vanliga sk direktmattsproblem med betingelsen Matt i 2 drag, 3 drag osv. börjar vit och sätter matt i angivet dragantal även mot svarts bästa försvar. Andra vanligen förekommande problemformer i TfS är hjälpmatt och självmatt. I hjälpmatt börjar svart (om ej annat angives) och hjälper vit att göra matt i angivet antal drag. I självmatt börjar vit och tvingar svart att sätta vit matt.

*

Rättelser. Curt Stockman korrigerar sin bilösliga uppgift 14285 i TfS 1 genom att flytta Td2 till h2. Författaren anger följande bilösningsförsök 1. c4? b×c 2. Sd4 c3 3. Th3 f3 4.? 2. — Sd2 c3 3. Sb1 f3 4.? 2. Sa1 f3 3. Tg8 f2 4.? i samtliga 4. Tf2 Ka1. 1. Sd4? e5 2. c4 e×d 3. c3 Kb3 3. c×b f3 4. Td2 f2 5.? 2. Sb5 f3 3. Tf2 e4 4. Sd4 e3 5.? 1. Sd2? f3 2. Tf2 e5 3. Se4 Ka1 4. c4 Ka2 5.? 1. Sal? K×a1!

Problem 14330 i TfS 4 av H. Hultberg skall

även ha svart Ba7. Observera att det då också blir en variant efter 1. — a×b6.

*

Problemturnering. Problemblad utlyser sin 146:e tematurnering för tvådragare. Temat torde klart framgå av följande exempel: (C. Groeneveld, Schakend Ned 1983) Kd1 Ta4 Th4 Ld7 Sd5 Bc4 d2 e3 e4. — — Kd3 Df8 Lb8 Sb3 Sd6 Bf7. Matt i 2. Försök: 1. c5? hot 2. Sf4. A. 1. — Sc4 X. 2. Sb4. B. Parad 1. — Dh6! Lösning 1. e5 hot 2. Sb4. B. 1. — Se4 Y 2. Sf4. A. Bokpriser. Domare Henk Prins. Sändningar senast 1 febr. 1984 till C. Groeneveld, Acaciastraat 2, NL-7121 AT Aalten, Holland.

Lösningar till problemen 14295-14306, TfS 2.

14295 (Piatesi) 1. Sd2 (2. Tc5.) Ta5/Tc1 2. Sc7/Sf4. Försök: 1. Sg3? Ta5! 1. Sd6? Tc1! I försöken avskärmas damen resp. löparen från garden av e5, vilket svart utnyttjar i försvarsdrag med tornen.

14296 (Jonsson) 1. Tb8 (2. Tf8.) S×b8/D×g1/T×h5 2. L×b8/L×e3/Tg4. Försök: 1. Tc5? (2. Tc4.) D×c2! 2. L×e3? 1. Td5? (2. Td4) e×f2! 2. Td4? 1. Te5? (2. Te4) Sc5! 2. Lb8? 1. Tb6? (2. Tf6) D×g1! 2. L×e3? 1. Sf8? Sc7! 1. Ld4? e×f2! 1. Dc5? D×c5! 1. Dc6? L×d3! 1. Dc7? S×c7! Synnerligen rikhaltigt försöksspel. Temat är från senaste WCCT-turneringen.

14297 (Mucha) 1. Db1 (2. c4.) D×d4/T×d4/S×d4/c×d4 2. Sf6/Db7/Dh1/c3. Fyra svarta självfängslingar på d4.

14298 (Lindström) med vit Df6 och vitt Tf5. 1. Lf8 (2. Dd8) L×e5 2. Ta6! Sb6 3. Sc7. 1. — D×e5 2. e3! S×e3 3. Sf4. Försök: 1. Ta6? Ld6 2. L×c6 K×c5 3. L×d6 men 1. — Sb6! 1. e3? Df4 2. S×f4 S×f4 3. c4. men 1. — S×e3! Försökens effektiva försvarsdrag Sb6 resp. S×e3 blir blottor i lösningen. Intressant och — förhoppningsvis — också originellt.

14299 (Brzozowicz) 1. Te7 (2. Th7.) Ta7 2. La5 1. — Tb7 2. Lb6 1. La5? T×a5! 1. Lb6? T×b6! En ganska enkel med ändock tilltalande trea.

14300 (Goumondy) 1. Db6 (2. Tc-) Ld5 2. Tc4 K×c4 3. Sd2. 1. — Sc4 2. Td5 K×d5 3. Sf4. 1. — Sd3 2. Te4 K×e4 3. Sd2. 1. — Se4 2. Td3 K×d3 3. Sf4. Fyra svarta självblockader följda av vita tornoffer arrangera ett prydligt kungskors. Ett föga vackert hot stör helhetsintrycket.

14301 (Pettersson) 1. Kd5 a8S 2. Kc4 Sb6. b) 1. Kd7 a8L 2. Ke8 Lc6. c) 1. Kc6 a8T 2. Kb7 L×e4. d) 1. Ke6 a8D 2. Kf5 Dc8. Tack för vänlig tillägnan av denna vackra uppgift. (L.L.) Fin kombination av allförvandling och kungskors med fortsatt kungsvandring till en formation, som kanske kan kallas solfjäder. (E.S.)

14302 (Tikkanen) Skenspel: 1. — Sg4 2. g1L Kf1 3. Lh2 Sf2! Lösning: 1. g1S Kf2 2. Sf3 Sf1 3. Sh2 Sg3. Har en identisk föregångare av Tikkanens landsman Osmo Kaila (Ajan Suunta 1933), som förf. själv samt B. Lindgren och Dr. J. Niemann meddelat.

14303 (Lind) 1. — Lf4 2. 0-0-0 Tb1 3. Td7 Tc8. b) 1. 0-0-0 2. T×f1 d×c4 3. Tf7 Td8. c) 1. — Ta2 2. Tg7 Tf2 3. Td7 Tf8. d) 1. — Lf8 2. Kh7 Ta6 3. Tg8 Th6. e) 1. — Lb2 2. Kh7 Ta8 3. Tg6 Th8. f) 1. — Le7 2. Kh5 Ta4 3. Tg6 Th4. g) 1. — Lf7 2. Kh6 Ta5 3. Tg7 Th5. h) 1. — Lb1 2. Kh6 Ta7 3. Tg5 Th7. i) 1. — Ld5 2. Tg7 L×c6 3. Tc7 Ta8. Men i de tre sista finns, som C. Jonsson och E. Wikström påvisar bilösningar. g) 1. — Lf7 2. Kh7 Ta4 3. Tg7 Th4 h) 1. — Lf7 2. Kh7 osv. i) 1. — Lb3 2. Kb7 La4 3. Ka6 L×c6. Uppgiften blev så småningom något tjatig. Icke desto mindre skulle jag ha varit pösande stolt, om jag — en otrolig tanke — hade kunnat komponera den. (P.T.)

14304 (Forsberg) 1. Tc5 (2. De6.) T×e7/Dd5/Sd3/L×e2 2. D×d4/D×d5/D×d3/D×e2. Förspel: 1. — T×e7/Dd5/Sd3/L×e2 2. Tf4/L×d5/e×d3/T×e2. Fyra mattförändringar. Den genom inledningen befriade vita damen gör lösningens samtliga tematiska matter.

14305 (Petrow) 1. Dg6 (dr.tv) Närliggande inledning men med en bukett fina varianter.

14306 (Forssén) 1. Dg5 (dragtvång) Lh3/Lf1/S-/Sg3/K×e1 2. Dg1/T×f1/Dh4/De3/Dd2. 1. Dh2? K×e1! Fortsatt försvar av svart L och S.

ALLT I SCHACK

NYA ÖSTTYSKA SERIEN:	Tryckår	Pris
Polugajewsko: Sizilianisch		
Morra-Gambit bis Scheveniger System.	82	68:—
Polugajewski: Sizilianisch, Drachen bis Geschlossene	82	68:—
Taimanow: Modernes Benoni bis Wolga-Gambit	82	68:—
Taimanow: Nimzowitsch-Indisch	82	68:—
Rubinstein-System bis Seltene	82	68:—
Taimanow: Nimzowitsch-Indisch	83	68:—
Sämisch-System bis Leningrader	83	68:—
Taimanow: Holländisch bis Bird-Eröffnung	83	68:—
Suetin: Spanisch, Klassisches System bis Offene Verteidigung.	81	68!—
Suetin: Spanisch, Rubinstein Aufbau bis Breyer-System	81	68:—
Suetin: Russisch bis Königsgambit	82	68:—
Suetin: Französich bis Nimzowitsch-Eröffnung	82	68:—
Koblenz/Tal: Der Weg Zum Erfolg	82	68:—

OBS! Moms är inräknat i priserna. Porto tillkommer

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG
Brännkyrkagatan 71 — 117 23 Stockholm
Tel: 08/69 42 37 postgiro 55 08 96-6

Den nya schackklockan

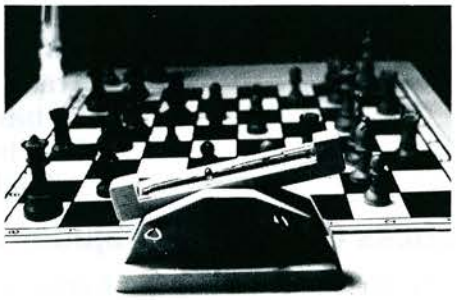

som påminner mer om ett timglas än en klocka är ett nytt begrepp i schack. I ett plexiglasrör, fyllt med olja, glider en kula. Rörets lutning ändras vid varje drag och kulan söker sig mot ändarna, där en fördjupning i röret fångar kulan. Om detta händer har partiet avgjorts på tid. Man kan välja mellan 4 olika lutningar och detta ger möjlighet till tidshandikapp. Kulklockan lämpar sig för såväl snabb- som blixtschack. Klockan är mycket hållbar. Om du vill beställa klockan eller ha information så skriv eller ring till tillverkaren Arnthor Einarsson, Floragatan 8 bv.212 21 Malmö. Tel. 040/937355.

Priset för klockan är 175 kr, som insättes på postgiro 453 65 94-7. Skriv namn och adress på inbetalningskortet.

För Ditt bibliotek

Beställ **nu** – inom kort kan det vara för sent! Vid beställning av minst 10 årgångar lämnas 15 % rabatt på nedanstående priser. Reservation för slutsålda årg. vid orders ingång. Allt portofritt!

Årgång	Pris	Årgång	Pris
1931 med 1 i facsimil	35 kr	1975	20 kr
1960	25 kr	1976	25 kr
1962	20 kr	1977	30 kr
1963	20 kr	1978	30 kr
1964	20 kr	1979	30 kr
1965	20 kr	1980	30 kr
1966	20 kr	1981	30 kr
1968	20 kr	1982	30 kr
1969	20 kr	Special 15 olika nr åren 1910–19	15 kr
1970	20 kr	Special 15 olika nr åren 1920–29	15 kr
1971	20 kr	"Skaranumret" (2/1980)	10 kr
1973	20 kr	Facsimil febr 1930	25 kr
1974	20 kr	**Världspaket** aktuell 1980/83 10 nr/10 länder	20 kr

Vi levererar lösnummer mot insänd lista i mån av tillgång: Före 1961 3 kr/st, 1961–71 2,50 kr/st, 1972–77 3 kr/st, 1978–79 3,50 kr/st, 1980 4,50 kr/st.

Tidskrift för Schack

Box 7123 402 33 Göteborg 7 Postgiro 604634-6

CHESS CHALLENGER

Vad känner Du för i höst? **Lär Dig SPELA SCHACK?**
Träna?
Bli bättre
Eller helt enkelt spela ett parti schack när du känner för det?

Chess Challenger erbjuder Dig TRE LÖSNINGAR

SENSORY CHALLENGER 6 — 6 spelnivåer — Elite A/S
Denna välutvecklade specialdator för schack är ett utmärkt hjälpmedel för dig att utveckla ditt spel och öka nöjet av schack.

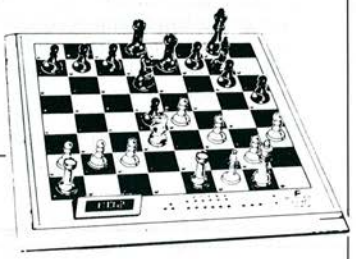

SENSORY CHALLENGER 9 — 9 spelnivåer —
Mästarspel för både nybörjare och experter. Turneringsvinnare.

ELITE A/S CHALLENGER — 15 spelnivåer
För dig som är erfaren - ett unikt spel med en mängd funktioner — Fidelity Electronics Miami, USA

Ring eller skriv för utförligare information.
Vi hjälper gärna till.
Chess Challenger för stimulerande schackpartier!
1 års garanti. 14 dagars returrätt.

Jag vill gärna veta mera om CHESS CHALLENGER

Namn: . . . . . .

Adress: . . . . . .

Postadress: . . . . . .

EBOCO
Linnégatan 41
114 58 STOCKHOLM
Tel: 08/61 30 99

HB HT Lindh
Schackspelets Hus
Haga Kyrkogt 3,
411 23 GÖTEBORG
Tel: 031/13 05 60

Västergötlands Tryckeri AB, Skara 1983

ISSN 0040-6848